

Чернігівський обласний інститут
післядипломної педагогічної
освіти імені К.Д. Ушинського

УПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ФОРМ МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ У ДІЯЛЬНІСТЬ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

*(із практики роботи Ігнатенко Н.М.,
заступника директора з навчально-виховної роботи
Анісівського ЗЗСО I-III ступенів імені І.Я.Франка
Іванівської сільської ради Чернігівського району
Чернігівської області)*

Методичні рекомендації

Чернігів

2021

Упорядник:

Пригодій Т. М., методист відділу керівних кадрів та координації діяльності методичних кабінетів (центрів) ЧОШПО імені К.Д. Ушинського

Рецензенти:

Пономаревський С. Б., завідувач кафедри педагогіки, корекційної освіти та менеджменту ЧОШПО імені К.Д. Ушинського, доктор педагогічних наук

Іваницька Н. А., директор Чернігівської ЗОШ I-III ступенів № 35 Чернігівської міської ради, кандидат педагогічних наук

У рекомендаціях розкрито систему роботи заступника директора з навчально-виховної роботи із питання впровадження інноваційних форм методичної роботи у діяльність закладу загальної середньої освіти на прикладі Анисівського ЗЗСО I-III ступенів імені І. Я. Франка Іванівської сільської ради Чернігівського району Чернігівської області та відповідну діяльність усіх методичних структур закладу в контексті впровадження інновацій.

Методичні рекомендації містять практичні матеріали щодо впровадження інноваційних форм роботи як шляху реалізації науково-методичної проблеми закладу в умовах розбудови Нової української школи, розкривають діяльність опорної школи з методичної роботи із використання сучасних модернізованих форм роботи. У рекомендаціях розміщено зразки проведення нетрадиційних педагогічних рад, інноваційних сучасних заходів щодо рекламування різних напрямів роботи закладу: факультативів, гуртків, виховних заходів, представлено зразки наказів щодо організації методичної роботи та підбиття підсумків методичної роботи. У рекомендаціях презентована система роботи з молодими вчителями.

Методичні рекомендації будуть корисними для заступників директорів із навчально-виховної роботи закладів загальної середньої освіти області.

Рекомендовано до друку
рішенням вченої ради ЧОШПО імені К. Д. Ушинського
(протокол № 1 від 23 лютого 2021 року)

Зміст

1. ВСТУП.....	4
2. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ФОРМ МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ	5
ДОДАТКИ.....	11
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	55

1. Вступ

У Концепції «Нова українська школа» проголошено курс на «створення нової структури школи, що дасть змогу засвоїти новий зміст освіти і набути ключових компетентностей, необхідних для успішної самостійної реалізації особистості; запровадження нового принципу педагогіки партнерства, що ґрунтується на співпраці учня, вчителя і батьків; створення сучасного освітнього середовища, яке забезпечить необхідні умови, засоби і технології для навчання учнів, вчителів і батьків». Концепцією проголошено курс на підвищення доступності якісної конкурентоспроможної освіти відповідно до вимог інноваційного сталого розвитку суспільства, забезпечення особистісного розвитку людини згідно з її індивідуальними здібностями, потребами на основі навчання протягом життя. Серед стратегічних напрямів визначено розвиток інноваційної діяльності в освіті, підвищення якості освіти на інноваційній основі. Діяльність закладів освіти наразі неможлива без ефективного вирішення пріоритетних завдань розвитку навчання та виховання дітей, без пошуку оптимальних форм організації освітнього процесу, використання перспективного досвіду, а також здійснення інноваційної діяльності. Стає очевидним, що досягнення мети сучасної освіти пов'язане з особистісним потенціалом учителя, його загальною та професійною культурою, без яких неможливе розв'язання назрілих проблем навчання і виховання відповідно до нових освітніх парадигм.

Як зазначено в новому Законі України «Про освіту», «метою повної загальної середньої освіти є різнобічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності». Саме виконання цих основних завдань потребує реформа сучасної освіти та побудова Нової української школи.

Спрямованість освітнього процесу на розвиток і саморозвиток особистості вимагає від учителя вміння працювати в режимі інновацій, адже змінилася його роль у професійній діяльності: з учителя-транслятора на учителя-координатора пізнавальної діяльності учнів.

На сьогодні основною ключовою фігурою, на яку спрямований навчальний та виховний аспекти освітньої діяльності закладу загальної середньої освіти, є учень. Випускник Нової української школи має відповідати

трьом основним вимогам (і саме на це має бути спрямована діяльність педагогічного колективу):

- цілісна особистість (усебічно розвинена, здатна критично мислити);
- патріот з активною життєвою позицією, який діє згідно морально-етичних норм та здатний приймати відповідальні рішення;
- інноватор, який уміє вчитися впродовж життя, конкурувати на ринку праці, змінювати навколишній світ. Учитель виступає головним чинником реалізації цілей і завдань освіти, тому модернізація освітнього процесу неможлива без створення в закладі загальної середньої освіти освітнього середовища, де панує атмосфера творчості, де створюються умови для підвищення фахової компетентності педагога, його самоосвіти та самореалізації, упроваджуються інноваційні технології навчання, процес виховання спрямований на формування загальнолюдських цінностей, пропагується педагогіка партнерства.

Вирішенню зазначених вище питань сприяє упровадження інноваційних форм методичної роботи у діяльність закладу загальної середньої освіти.

2. Використання інноваційних форм методичної роботи для професійного зростання педагогічних працівників

Завдання школи – підготувати компетентну особистість, здатну знаходити правильні рішення у конкретних навчальних, життєвих, професійних ситуаціях. Зі школи у самостійне життя має вийти сформована особистість, здатна до самореалізації, самовдосконалення, до повної життєвої адаптації. І не повинно мати значення, де навчалася дитина: у селі чи місті. У сільській місцевості доступ до якісної освіти обмежується багатьма чинниками. Але необхідно створити такі умови, щоб кожен учень реалізував себе, зміг би досягти успіху, адже впевненість у своїх силах, у собі формується у стінах школи.

Анисівський ЗЗСО I-III ступенів ім. І. Я.Франка – типова сільська школа, у якій навчається 115 учнів, працює 19 педагогів. Навчанням охоплені діти трьох населених пунктів – села Анисів, Лукашівки, Пісок. У закладі працює низка гуртків: історичний, драматичний, екологічний, спортивний, вокальний, хореографічний гуртки; проводяться різнопланові свята, виставки, зустрічі, концерти, виступи агітбригади, екскурсії тощо. Педагоги весь час перебувають у творчому горінні, у пошуку нових форм і методів освітньої діяльності, удосконалюють педагогічну майстерність, а також діляться своїми знаннями, досвідом, уміннями з колегами інших закладів та громадськістю. Робота

педагогічного колективу Анисівського ЗЗСО І-ІІІ ступенів ім. І.Я. Франка базується на принципі дитиноцентризму – гуманному ставленні до кожної дитини. Із 2015-2016 навчального року педагогічний колектив працював над реалізацією науково-методичної проблеми «Розвиток особистості шляхом реалізації ідей життєтворчості». Вся діяльність закладу загальної середньої освіти вибудовується так, щоб сприяти становленню особистості, як творця і проєктувальника власного життя, який здатний реалізовувати свої потенційні можливості при будь-яких умовах і забезпечувати продуктивність власної життєвої діяльності та середовища, в якому він перебуває. Анисівський ЗЗСО ім. І. Я.Франка є центром формування особливого середовища – колективу творчих особистостей, вчителів-одномумців, реалізації тісної взаємодії між батьками і вчителями з метою впливу на розвиток особистості дитини, розвитку ключових компетентностей школяра. Педагогічний колектив – це дружня команда, яка здатна працювати разом, реалізуючи модель школи життєтворчості, відображену в плані роботи над обраною науково-методичною проблемою. *(Додаток 1)* В плані роботи над проблемою розписані конкретні методичні заходи, які проводяться під час виконання завдань кожного з етапів роботи над науково-методичною проблемою. На підсумковому етапі роботи над науково-методичною проблемою проведено соціально-педагогічний тренінг «Спілкуємось та діємо» та семінар-тренінг «Творчі резерви вчителя».

Координація системи шкільної методичної роботи здійснюється заступником директора з навчально-виховної роботи Ігнатенко Наталією Миколаївною – неординарною творчою особистістю, педагогом за покликанням, талановитим керівником. *(Додатки 5, 6)* Наталія Миколаївна, наслідуючи правило «Почни з себе», є прикладом для колег у застосуванні інноваційних технологій, апробації на практиці нових ідей. Ініціатор створення у школі інноваційного середовища, якому властиве: позитивне ставлення педагогів до нового; здатність окремих вчителів і всього педагогічного колективу до творчості; наявність в колективі партнерських і дружніх відносин; налагоджено зворотній зв'язок із учнями, сім'ями, соціумом. Постійно навчається та самовдосконалюється. Активний учасник творчих формувань педагогів району та області. Неодноразово презентувала досвід роботи під час конференцій, семінарів, вебінарів, у фахових виданнях. На високому методичному рівні заступник директора організовує роботу щодо формування педагогічної майстерності молодого учителя через упровадження інноваційних форм роботи: дискусій, тренінгів, самопрезентацій, методичних вернісажів. Для молодих вчителів підготовлено психолого-педагогічний тренінг «Запрошуємо на каву» з теми «Сучасний урок у системі шкільного навчання», проведено тиждень наставника «Ідеї життєтворчості – в життя». *(Додаток 3)*

В Анисівському ЗЗСО ім. І. Я.Франка налагоджено чітку систему управління інноваційною педагогічною діяльністю. На основі моніторингу якості освітніх процесів закладу загальної середньої освіти у педагогів формується усвідомлення необхідності змін та впровадження нововведень, створюється відповідне інформаційне поле на основі залучення педагогічного, учнівського та батьківського колективів до різних форм інформаційної

діяльності (конференції, збори, семінари, наради, зустрічі з досвідченими педагогами, науковцями тощо). Обговорюються нові ідеї, окреслюється коло проблем, організовується обговорення їх у шкільному колективі, розробляються та оформляються ідеї у відповідний проєкт чи презентацію. Заступником директора з навчально-виховної роботи організовується навчання педагогічних працівників із питань інноваційної діяльності у рамках внутрішньошкільної методичної роботи, здійснюється підготовка педагогів до інноваційної діяльності: теоретичні семінари, методичні оперативні наради, методичні діалоги, усні повідомлення, бесіди з педагогами, які відчувають труднощі нововведень, налагоджено випуск методичних бюлетенів, проведення бібліографічних оглядів, практичних занять із учителями тощо. Спостерігається зростання інтересу педагогів до підвищення фахового рівня та творчої майстерності через активну участь у методичних заходах різного рівня (семінари, тренінги, методичні об'єднання, майстер-класи, методичні сесії, тощо). Цьому сприяє налагоджене методичне консультування, організація методичних заходів, самоосвіта, самовдосконалення. Усі методичні заходи були спрямовані на оволодіння вчителів новими знаннями, методами, технологіями, що дозволяють перебудувати освітній процес відповідно до нових вимог і підходів. Слід відмітити, що більшість засідань методичних об'єднань носили практичний характер, проходили у формах ділової гри, тренінгів, майстер-класів тощо. Так, у формі методичного рингу «Метод Larbook: яскраво, творчо, пізнавально» пройшло спільне засідання МО вчителів початкових класів та МО вчителів суспільно-гуманітарного циклу. Учителі у формі змагань обмінювались досвідом роботи з даного питання та ділились власними педагогічними знахідками. Для вчителів природничо-математичного циклу проведено методичний аукціон «Використання кроссенсу на уроках хімії та біології», що дало можливість презентувати нові, цікаві ідеї для продуктивної роботи під час освітнього процесу.

Одним із напрямком інноваційної діяльності закладу є реалізація ідей національної школи і народної педагогіки - виховання сільських школярів на основі традиційних цінностей селянської родини. Для учителів МО класних керівників проведено ряд засідань у формі майстер-класів, зокрема, «Розписуємо великодню писанку», «Виготовлення стрітенських журавликів», «Розпис Різдвяних смаколиків та Миколайчиків».

Різноманітними за тематикою та формами проведення були засідання педагогічної ради, зокрема, педрада-коучинг «Педагогічна майстерність або особистісне зростання вчителя», педрада у форматі технології «Світове кафе» (The World Cafe) «Сучасний учитель: нове бачення НУШ», педрада – воркшоп «Сучасні педагогічні технології», педрада-круглий стіл «Інноватика в сучасній освіті», педрада-методичний аукціон педагогічних ідей «Педагогіка життєтворчості на практиці. Скарби педагогічної майстерності», на якій були підбиті підсумки роботи закладу над науково-методичною проблемою. (Додатки 2, 7)

Педагоги Анисівського ЗЗСО ім. І. Я. Франка першими в районі презентували нову форму методичної роботи – День відкритих дверей для учнів

та учителів закладів освіти району з теми «Поле комфортного навчання» (Додаток 8), провели День відкритих дверей для батьків та громадськості «Шкільний вернісаж». Програма дня відкритих дверей з теми «Поле комфортного навчання» розроблена під керівництвом заступника директора з навчально-виховної роботи Наталії Ігнатенко, передбачала відвідування учителями та заступниками директорів з навчально-виховної роботи семи нестандартних уроків із використанням інноваційних технологій, участь у психолого-педагогічному семінарі «Професійне здоров'я педагога, як ресурс професійно-особистісного розвитку», для учнів – презентацію чотирьох спецкурсів та Ігри Патріотів.

У закладі функціонує змістовно наповнений методичний кабінет, розроблена чітка структура методичної роботи, вивчається система роботи, досвід учителів, проводяться педагогічні читання, впроваджуються активні нетрадиційні форми методичної роботи. Методичний кабінет є своєрідною скарбничкою цінного педагогічного досвіду, основною базою для проведення всіх видів методичної роботи та організації самоосвіти вчителів. У ньому зберігаються нормативні і директивні документи про освіту, методичні листи Міністерства освіти і науки України, Чернігівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського. Оформлено анотований каталог літератури потрібної для підвищення кваліфікації учителів, зокрема, для роботи над науково-методичною проблемою закладу. Знаходиться документація шкільних методоб'єднань (плани, тексти виступів, презентації, розробки показових уроків та позакласних заходів), матеріали педагогічних читань, семінарів, круглих столів, тижнів педагогічної майстерності, загальношкільних свят тощо. Належне місце займають постійні та змінні експозиції, графіки проведення методичних заходів. На базі методичного кабінету періодично організовуються педагогічні виставки з актуальних проблем освітнього процесу. Налагоджено роботу інтернет-бібліотеки: наявна в кабінеті зона Wi-Fi дозволяє вчителям працювати в мережі інтернет використовуючи персональні комп'ютери. Оформлено стенди «На допомогу вчителю, коли блукаєш інтернетом», «Атестуєтесь? Завітайте до інтернету».

Із 2014 року Анисівський ЗЗСО I-III ступенів ім. І.Я. Франка опорний в районі із питань методичної роботи. Діяльність опорної школи спрямована на ознайомлення слухачів опорної школи з системним підходом до вирішення завдань управління методичною роботою, ознайомлення з досвідом роботи заступників закладів загальної середньої освіти району. (Додаток 4) Система методичної роботи була спрямована на інформаційне забезпечення учасників педагогічного процесу: проводились теоретичні та практичні семінари, методичні оперативні наради, методичні діалоги, бесіди з педагогами, які відчували труднощі нововведень, випускались методичні бюлетені, проводились бібліографічні огляди, практичні заняття з учителями тощо. Широко застосовуються в практиці нетрадиційні форми методичної роботи. Так для заступників директорів із навчально-виховної роботи району проведено методичний фестиваль «Пошуки. Знахідки. Досягнення» консультпункт «Використання технічних засобів та комп'ютерної техніки на уроках»,

засідання методичної ради опорної школи з теми «Про організацію участі керівників шкіл у творчих конкурсах», «Методика здійснення контролю за рівнем навчальних досягнень школярів. Вивчення стану викладання навчальних предметів» (спільне засідання Школи педагогічного досвіду та Школи молодого учителя) психолого-педагогічний семінар «Готовність вчителя до інноваційної діяльності», «Робота над методичною проблемою у закладі загальної середньої освіти».

Одним із напрямком інноваційної діяльності закладу стала реалізація ідей національної школи і народної педагогіки (виховання сільських школярів на основі традиційних цінностей селянської родини, формування у сільських школярів різних якостей особистості, оптимізації взаємодії учасників освітнього процесу в школі. Стали традиційними свята «Козацькі забави», «Ворожіння на Андрія», «Миколай у гості йде», «Весна з зимою зустрічаються» та майстер-класи «Розписуємо великодню писанку», «Виготовлення стрітенських журавликів», «Розпис Різдвяних смаколиків та Миколайчиків».

Важливе місце в системі методичної роботи належить самоосвіті педагогів – самостійному опрацюванню літератури, вивченню й застосуванню перспективного педагогічного досвіду, аналізу та узагальненню власного досвіду, удосконаленню педагогічної майстерності. Для педагогів закладу були організовані освітні поїздки на науково-практичні семінари «Застосування на уроці методик педагогіки успіху як стратегії радісного навчання» (м. Ніжин); «Упровадження педагогіки успіху у виховну роботу закладу» (м. Ніжин); «Упровадження педагогіки успіху в освітній простір ліцею» (м. Ніжин); Міжнародні форуми «Сучасні заклади освіти – 2015», «Інноватика в сучасній освіті» (м. Київ, 2016); V Міжнародна конференція «Сучасні проблеми підготовки і професійного удосконалення педагогів» (2018 р.), обласний захід «Європейські освітні програми для України та можливості співпраці з представництвом ЄС» (2019 р.), VI Всеукраїнський фестиваль «З Україною в серці» (м. Львів, 2019 р.), I, II та III районний фестиваль педагогічної творчості «Навчання впродовж життя» (30.08.2018 р., 04.01.2019 р., 28.10.2019 р.), Всеукраїнський фестиваль «Щасливий бути учителем» (23.02.2020 р.). Учителі школи є активними слухачами фахових педагогічних вебінарів.

Ігнатенко Н.М. вміє презентувати ідею, налагодити зовнішню комунікацію. Вона ділиться досвідом з колегами: неодноразово показувала майстер-класи на семінарах для заступників директорів з навчально-виховної роботи району (2017, 2018, 2019 р.р.), на практичних заняттях для заступників директорів з навчально-виховної роботи, які проходять навчання із підвищення кваліфікації на базі ЧОШПО імені К.Д. Ушинського, на обласному вебінарі з питання організації роботи з молодими вчителями, організованого ЧОШПО (2017 р.). *(Додаток 3).*

Адміністрація закладу заохочує учителів школи до участі у фахових конкурсах: учитель зарубіжної літератури Чистякова Л.В. стала лауреатом зонального етапу «Учитель року – 2020», учитель початкових класів Ковбаса М.В. стала переможцем районного етапу «Учитель року – 2017»; учитель історії Кошарна К.М. отримала обласну грамоту за участь у конкурсі

екскурсоводів за підготовку учня-екскурсовода в 2020 році; учителі англійської мови Ігнатенко Н.М. та Кондратюк І.Г. зайняли відповідно I та III місця в районному конкурсі лепбуків із англійської мови в 2019 році; учителі Стародуб С.В. та Ігнатенко О.В. отримали грамоти за участь у Всеукраїнському скрайбінг-проекті компанії «Київстар» «Моя 3-G сім'я» в 2017 році; учителі Кондратюк І.Г. та Сіра О.В. вибороли дипломи III ступеня у районному етапі конкурсу «Використання ІКТ у навчально-виховному процесі» в 2018 році.

Адміністрацією закладу вдало обрано стиль управління впровадженням інновацій: вміння презентувати ідею, оцінювати і контролювати проміжні результати, делегувати повноваження, налагодити зовнішню комунікацію тощо. Результати інноваційної педагогічної діяльності (інноваційного продукту) оприлюднюються через проведення семінарів-презентацій, публічних конференцій, виступів у засобах масової інформації:

- публікація вчителя Ковбаси М.В. у науково-методичному збірнику ЧНПУ ім.Т. Г. Шевченка «Четверті Фльорівські читання» (2015 рік, с.93-97). Тема: «Використання театральної педагогіки на уроках в початковій школі»;

- публікація вчителя Кондратюк І.Г. у науково-методичному журналі «Англійська мова та література» (№ 27(505), вересень 2016 р. Тема: «Особливості використання ІКТ та можливостей Інтернет»;

- публікація вчителя Полуянової М.О. у науково-методичному журналі «Зарубіжна література в школі» (№1-2 (289-290), січень 2017 р.). Тема: «Борис Леонідович Пастернак. Наперекір усім заметілям. 11-й клас»;

- публікація вчителя Полуянової М.О. у науково-методичному журналі «Вивчаємо українську мову і літературу» (№25-26(497-498), вересень 2017 р.) Тема: «Дитинства світ чудовий. Урок за творчістю Ірини Жиленко. 7 клас»;

- публікація заступника директора з навчально-виховної роботи Ігнатенко Н.М. у науково-методичному віснику Ніжинського обласного педагогічного ліцею Чернігівської обласної ради (№12(2), грудень 2017 р.). Тема: «Професійне становлення молодого учителя»;

- публікація директора закладу Кубрака М.В. та заступника директора з навчально-виховної роботи Ігнатенко Н.М. у збірнику матеріалів науково-практичної конференції «П'яті Фльорівські читання» (2017 р., с.58-61). Тема: «Плекаємо справжніх громадян».

Організація методичної роботи в закладі загальної середньої освіти має оптимально забезпечувати процес професійного становлення, вдосконалення та розвитку суб'єктів освітньої діяльності. Саме тому пріоритетним завданням методичної роботи в Анисівській школі залишаються активний пошук шляхів підвищення ефективності роботи з педагогічними кадрами, спрямування змісту і всіх її форм на збагачення науково-методичних знань, освоєння інноваційних технологій, формування навичок дослідницької культури, розвиток педагогічної творчості.

План роботи
Анісівської ЗОШ І-ІІІ ст.
ім. І.Я.Франка над науково-методичною проблемою
«Розвиток особистості шляхом реалізації ідей життєтворчості»

ШКОЛА ЖИТТЄТВОРЧОСТІ –
НОВА МОДЕЛЬ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ХХІ СТОЛІТТЯ

*Мета школи – привчити до життя,
розуміти його, знайти в ньому своє місце.*
С. Русова

На початку ХХІ століття закономірним є пошук відповідей на запитання: *«Як плекати образ людини – господаря власної долі? Якою має бути людина у житті і чим вона озброєна для життя?»*

Сьогодні, як ніколи гостро, постає завдання осмислення й пізнання нових педагогічних реалій, створення нової філософії освіти, відкритої до таємниць життя людини, її прагнень, життєвого й духовного світу. Від того, як школа допоможе своїм вихованцям спроектувати їхню життєву траєкторію, залежить успішність та міра реалізованості дитини у майбутньому.

Важливо пам'ятати, що учень, який сьогодні відповідає біля дошки, уже через декілька років змушений буде виконувати куди складніші завдання у різних, часом непростих життєвих ситуаціях. Наскільки успішно він виконає їх, залежить від рівня, якості і дієвості підготовки до дорослого життя, яку він пройшов у школі.

На цій основі формується нова педагогіка – **педагогіка життєтворчості**, у центрі якої – дитина з її радощами і болями, злетами і драмами, інтересами, потребами, мріями і планами на майбутнє, з її напруженим екзистенційним духовним світом.

Життєтворчість – особлива, вища форма виявлення творчої природи людини. Вона сприяє самостійному вибору особистістю стратегії життя, розробці життєвих планів і програм, вибору та використанню засобів, необхідних для реалізації індивідуального життєвого проєкту.

Педагогіка життєтворчості – це педагогіка, спрямована на плекання дитини як суб'єкта життя, надання допомоги їй у визначенні життєвої стратегії та побудові життєвої траєкторії, пошуках смислу життя, його повноти й культури, пізнанні життя як результату життєздійснення.

Школа Життєтворчості – сучасна модель розвитку навчального закладу, яка ґрунтується на основі принципів педагогіки життєтворчості, а

саме: ставлення до дитини як до особистості, суб'єктності, софійності, духовності, діалогічності, рефлексії, пріоритетності творчої діяльності над репродуктивною, більшої цінності питань, ніж готових відповідей, розуміння школи як організації всього життя дітей.

Цілі Школи Життєтворчості

- ✓ Сприяти задоволенню духовних потреб дитини. Позитивно впливати на стрижневе, внутрішнє в людині, тобто на те, чим вона живе, до чого прагне, які дороги обирає, на її переконання, цінності, на основі яких вона намагається будувати свій життєвий проєкт.

Завдання Школи Життєтворчості

- Забезпечити здобуття школярами ключових компетентностей, необхідних для самостійного життя, виконання професійних та соціальних функцій.
- Формувати в учнів гнучкість, мобільність, конкурентоздатність, уміння інтегруватись у динамічне суспільство, презентувати себе на ринку праці.
- Виховувати у школярів уміння включатися в систему людських взаємостосунків; самостійно, творчо мислити, правильно сприймати, виражено, адекватно та принципово оцінювати себе та стосунки між людьми.
- Вчити учнів використовувати знання як інструмент для розв'язання життєвих проблем; цілеспрямовано використовувати свій потенціал як для самореалізації у професійному й особистісному плані, так і в інтересах суспільства, держави; генерувати нові ідеї, приймати нестандартні рішення й нести за них відповідальність.
- Вчити учнів здобувати, аналізувати інформацію, отриману з різних джерел, застосовувати її для індивідуального розвитку і самовдосконалення.
- Формувати в учнів бережливе ставлення до свого здоров'я і здоров'я інших як найвищої цінності.
- Створювати умови для активної соціальної дії, проєктної, дослідницької діяльності учнів школи.
- Формувати систему гуманізованих суб'єкт-суб'єктних взаємодій між учасниками навчально-виховного процесу.
- Вчити учнів орієнтуватись у системі найрізноманітніших суперечностей і неоднозначних цінностей.
- Розвивати вміння будувати відносини з іншими людьми, природою, суспільством і разом з тим творити себе самого.
- Формувати здатність до вибору численних альтернатив, що пропонує сучасне життя.
- Вчити визначати життєве кредо та життєвий стиль.

Пріоритети Школи Життєтворчості:

- ❖ Найдорожча цінність – людське життя.
- ❖ Якісна освіта – саяво людського життя.

- ❖ Найскладніше мистецтво – мистецтво життєтворчості.
- ❖ Найбільше багатство – багатство людських стосунків.
- ❖ Найвища краса – краса людських взаємин.

ТЕРМІН РЕАЛІЗАЦІЇ: 2015-2020 рр.

ЕТАПИ РЕАЛІЗАЦІЇ:

I етап 2015-2016 н.р.	Підготовчий Діагностування	Здійснення анкетувань серед учителів; Здійснення мікро досліджень серед вчителів; Обробка інформації
II етап 2016-2017 н.р.	Теоретичний	Психолого-педагогічні семінари; Теоретичні семінари; Педагогічні читання; Диспути, дискусії
III етап 2017-2018 н.р.	Практичний Упровадження окремих елементів інноваційних технологій	Показові інноваційні уроки; Тренінги; Практикуми; Семінари-практикуми; Рольові ігри; Педагогічна рада
IV етап 2018-2019 н.р.	Практичний Функціонування	Показ технологій навчання; Семінар-практикум (система в дії); Активні методи навчання і пропагування; Педагогічна рада
V етап 2019-2020 н.р.	Підсумковий Аналіз та узагальнення результатів	Систематизація матеріалу з проблеми; Опис технологій; Узагальнення досвіду; Подання досвіду, як системи; Написання статей

І. ДІАГНОСТИЧНИЙ ЕТАП (2015- 2016 н.р.)

№ з/п	Зміст роботи	Мета роботи	Форма роботи	Термін	Відповід.
1.	Анкетування педагогічного колективу	Вивчення готовності колективу до роботи над проблемою	Анкетування	Травень-вересень 2015	Заступник, психолог
2.	Вивчення літератури (додаток вивченої літератури)	Поглиблення наукових знань з даної проблеми	Вивчення літератури	Вересень-грудень 2015	Заступник, творча група
3.	Обробка даних анкет, вияв рівня обізнаності колективу з даної проблеми	Виявити проблемні питання по роботі над проблемою	Діагностування	Січень-лютий 2016	Творча група, психолог
4.	Створення творчої групи по роботі над проблемою, опрацювання проблеми, розподіл обов'язків	Допомогти педколективу забезпечити послідовність у вирішенні завдань над проблемою	Творча група	2015-2016	Творча група
5.	Перевірка психологічної готовності колективу до роботи над проблемою	Обробка даних психологічної підготовки колективу	Семінар «Використання досягнень науки у системі роботи вчителя – основа розвитку творчої особистості учня»	Листопад 2015	Психолог
6.	Вивчення адміністрацією закладу стану організації освітнього процесу із огляду на зазначену проблему	Вивчити стан організації освітнього процесу із огляду на зазначену проблему	Відвідування уроків і позакласних заходів	2015-2016	Адміністрація
7.	Підготовка матеріалів щодо суті школи життєтворчості	Розкрити суть та перспективи школи життєтворчості	Круглий стіл «Школа життєтворчості: суть, досвід, використання, перспективи»	Лютий 2016	Творча група
8.	Затвердження плану роботи над проблемою	Ознайомлення колективу з планом роботи над проблемою	Педагогічна рада «Педагогічка життєтворчості – плекання дитини як суб'єкта життя»	Березень 2016	Директор
9.	Засідання творчої групи. Презентація результатів діагностичного етапу	Презентація роботи щодо напрацювань на діагностичному етапі	Підбиття підсумків	Травень 2016	Творча група

II. ТЕОРЕТИЧНИЙ (2016-2017 н.р.)

№ з/п	Зміст роботи	Мета роботи	Форма роботи	Термін	Відповід
1.	Затвердження теоретичного напрямку роботи над проблемою	Ознайомлення всього колективу з обраною темою. Обговорення плану роботи школи. Затвердження плану роботи над проблемою	Педагогічна рада «Школа життєтворчості – нова модель навчального закладу ХХІ століття»	Серпень 2016	
2.	Складання планів методичних семінарів творчою групою	Розробка моделі методичної роботи, системи заходів, спрямованих на вирішення запропонованих завдань	Оперативна нарада	Вересень 2016	
3.	Організація навчання за сучасними технологіями	Ознайомитись з висвітленням проблеми у сучасній літературі	Засідання творчої групи	Вересень – листопад 2016	
4.	Складання переліку рекомендованої для опрацювання літератури з проблемної теми	Ознайомитись з висвітленням проблеми у сучасній літературі	Педчитання «Школа життєтворчості»	Жовтень-листопад 2016	
5.	Опрацювання літератури з проблемної теми на засіданні структурних методичних підрозділів	Забезпечення теоретичної та психологічної готовності педагогів до впровадження нових ідей, концепцій, рекомендацій.	Методичний вернісаж за участю вчителів, які атестуються	Березень 2017	
6.	Проведення практичного заняття	Ознайомлення з різними типами уроків із огляду на зазначену проблемну тему	Педагогічний КВК «Урок у творчому пошуку вчителів»	Лютий 2017	

ІІІ. ПРАКТИЧНИЙ

УПРОВАДЖЕННЯ ОКРЕМИХ ЕЛЕМЕНТІВ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ (2017-2018 н.р.)

№ з/п	Зміст роботи	Мета роботи	Форма роботи	Термін	Відп
1.	Оформлення довідкового інформаційного методичного куточка з вищезазначеної проблеми в методкабінеті	Створення умов для вирішення поставлених завдань:	Інструктивно-методична нарада «Про хід роботи педколективу над науково-методичною проблемою»	Вересень 2017	
2.	Підготовка і проведення педагогічної ради "Кожна дитина – промінь світла. І несе вона в собі особливу місію"	Розкрити значення школи життєтворчості для педагогічного та учнівського колективів школи	Круглий стіл «Дистанційна освіта – один з напрямків розвитку навчально-виховного процесу. Можливості та напрямки дистанційної освіти для вчителів і учнів».	Листопад 2017	
3.	Вивчення досвіду роботи педагогів району, які працюють над аналогічними правилами; (Київська ЗОШ)	Ознайомитися з перспективним педагогічним досвідом із даного питання	Теоретичні аспекти проблеми в працях вітчизняних та зарубіжних педагогів.	2017-2018	
4.	Створення консультативного пункту	Розширити та поглибити знання. надати індивідуальну допомогу педагогам	Проведення консультацій	Січень 2018	
5.	Підготовка і проведення проблемного семінару	Створення творчих груп із числа найбільш компетентних педпрацівників з обраної проблеми	Проблемний семінар «Формування життєтворчих компетенцій, загально люд-ських та національних цінностей, передача духовного коду нації – місія сучасної освіти»"	Жовтень 2017	
6.	Розвиток творчості учнів через упровадження інноваційних виховних технологій.	Упровадження інноваційних виховних технологій	Педагогічна рада «Реалізація педагогіки життєтворчості у сучасній школі»	Грудень 2017	

7.	Психолого-педагогічні аспекти диференційованого підходу до учнів в умовах інтеграції навчальних предметів	Ознайомитись із особливостями та проблемами упровадження інтеграції навчальних предметів	Методичний міст з елементами психологічного тренінгу «Сучасний учитель на шляху до вдосконалення»	Березень 2018	
8.	Психолого-педагогічний ринг «Діалогічне спілкування»	Навчити учителів діалогічному спілкуванню	Методичний ринг «Формування готовності педагога до перебудови»	Квітень 2018	
9.	Виставка методичних наробок з проблеми	Презентувати напрацювання із проблеми	Виставка-презентація уроків та позакласних заходів із використання сучасних педагогічних технологій	Травень 2018	

IV. ПРАКТИЧНИЙ ФУНКЦІОНУВАННЯ (2018-2019 н.р.)

№ з/п	Зміст роботи	Мета роботи	Форма роботи	Термін	Відп.
1.	Розробка та апробація навчальних програм, планів, курсів за вибором, спецкурсів	опрацювання змісту, засвоєння методики реалізації проблемної теми (забезпечення проєктувального розвитку системи); реалізація змісту і завдань; створення власного досвіду (забезпечення оперативного розвитку системи); реформування методичної роботи	Оперативна нарада «Мета, засоби та основні напрямки методичної роботи в поточному навчальному році щодо реалізації науково-методичної проблеми»	Протягом року 2018-2019	
2.	Апробація структурних компонентів готовності педагогів до інноваційної діяльності	Проведення анкетування щодо готовності педагогів до інноваційної діяльності	· Анкетування · Діагностування	Вересень-жовтень 2018	
3.	Розробка та	Апробувати	Педагогічна рада	Листопад-	

	апробація системи науково-методичного супроводу освітнього процесу	систему методичної роботи із огляду на проблемне питання	«Програмно-методичне забезпечення компетентнісно спрямованого інноваційного розвитку школи життєтворчості»	грудень 2018	
4.	Обговорення запропонованих рекомендацій на методичних об'єднаннях, вироблення заходів стосовно їх реалізації	Виробити систему заходів щодо упровадження освітніх технологій у освітній процес	Круглий стіл «Впровадження сучасних освітніх технологій в навчально-виховний процес».	Протягом року 2018-2019	
5.	Узагальнення та впровадження в практику роботи вчителів перспективного педагогічного досвіду з даної проблеми	Узагальнити перспективний педагогічний досвід із даної теми	Круглий стіл «Спрямування інноваційних технологій на підвищення компетентності учасників освітнього процесу»	Протягом року 2018-2019	
6.	Створення банку інформації щодо впровадження проблеми в навчально-виховний процес шкіл району	Створити банк сучасних інноваційних технологій	Методична естафета "Від творчого прийому до творчого уроку"	Січень-березень 2019	
7.	Випуск методичних бюлетенів з досвіду над проблемою	Узагальнення матеріалу	Педагогічний дайджест «Проблема он-лайн»	Березень-квітень 2019	
8.	Науково-практична конференція «Спрямування інноваційних технологій на підвищення компетентності учасників освітнього процесу»	Підбиття підсумків	Ділова гра «Формування мотивації навчальної діяльності учнів в нових умовах»	Травень 2019	

V. ПІДСУМКОВИЙ
АНАЛІЗ ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ (2019 – 2020 н.р.)

№ з/п	Зміст роботи	Мета роботи	Форма роботи	Термін	Відп
1.	Анкетування вчителів, визначення рівня їх методичної кваліфікації з проблеми, систематизація побажань вчителів	Проведення моніторингу результатів впровадження системи, і вивчення оптимального варіанту взаємозв'язку компонентів системи та їх особливості, визначення рівня впровадження інноваційних технологій, підтримка високої результативності"	Семінар-тренінг "Творчі резерви вчителя"	Вересень-жовтень 2019	
2.	Запровадження інформаційного супроводу пошукової діяльності вчителів (створення банку педагогічних ідей, освітніх технологій, перспективного досвіду)	Заохочення вчителів до пошукової діяльності	Соціально-педагогічний тренінг «Спілкуємось та діємо»	Протягом року 2019-2020	
3.	Проведення творчих звітів про наслідки роботи над проблемою	Оцінка рівня самореалізації вчителів	Семінар-практикум «Імідж сучасного вчителя»	Березень-квітень 2020	
4.	- Тестування, діагностика з метою корекції. - Аналіз (кількісний, якісний, теоретично-методологічний). - Порівняльна характеристика. - Діагностування педагогічного досвіду вчителів на основі розроблених анкет.	Узагальнити , проаналізувати отримані дані, виробити практичні рекомендації	Круглий стіл "Моніторинг пізнавальної самостійності і творчих здібностей учнів: проблеми, досвід, реалізація і перспективи педагогічної практики".	Жовтень-грудень 2019	
5.	Оформлення результатів роботи у вигляді методичних порад, випуску методичних бюлетенів.	Підбиття підсумків роботи над проблемою	Педрада - методичний аукціон педагогічних ідей «Педагогіка життєтворчості на практиці. Скарби до педагогічної майстерності»	Квітень 2020	

**ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОРОВ'Я УЧНІВ –
ОСНОВНИЙ ЧИННИК ВИРІШЕННЯ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ
ПРОБЛЕМИ ШКОЛИ**
(педрада-тренінг)

Здоров'я людини як повітря: його не помічаєш, про нього не турбуєшся, поки воно є.

Тема: Проблема збереження здоров'я учнів – основний чинник вирішення науково-методичної проблеми школи

Мета: Ознайомити педколектив школи з особливостями здорового способу життя учнів, мотивувати колег до партнерства.

Форма проведення: тренінг.

Тривалість – 95 хвилин.

Хід засідання

I. Вступна частина

Учасники сидять півколом по чотири особи за трьома партами.

Вступне слово завуча – 5 хвилин.

«Даючи знання, не відбирай здоров'я!» - цей вислів мудреців Стародавнього Риму є дуже актуальним сьогодні.

Науковці, дослідники підрахували, що за період навчання у школі кількість здорових дітей зменшується у чотири рази. За даними НАН України, абсолютно здорових учнів початкових класів сьогодні є лише 5%. Існуюча система навчання не забезпечує належних умов для формування і збереження здоров'я.

Збільшується захворюваність дітей, у багатьох важко проходить процес адаптації до школи. Довготривале перебування у школі за партою знижує рухову активність учнів. Негативний вплив на здоров'я дітей має довготривале перебування за комп'ютером, пропаганда алкоголю, тютюнопаління, наркоманії.

Соціологічні та психологічні дослідження роблять висновки про підвищення стресового стану та депресивного ризику учнів, схильності до вживання наркотиків.

Кожен тренінг починається із знайомства. Хоч присутні в залі давно знайомі, але духовний світ кожної людини неосяжний. Завжди цікаво дізнатися щось нове про тих, кого, здається, знаєш усе своє життя.

Вправа «Знайомство» - 10 хв.

Мета: зняти психологічне напруження, створити сприятливі умови для співпраці.

Запишіть у стовпчик свої імена і навпроти кожної літери – слово, яке починається з неї і характеризує вас з кращого боку.

По черзі читайте написане:

Л – лагідна;

І – ініціативна;
Д – добропорядна;
А – активна.

Вправа «Правила групи» 5 хв. (Заздалегідь написані на папері ватману).

Мета: ознайомити учасників з методами підтримки дисципліни на тренінгу.

На тренінгу ми прагнемо досягти 2 цілей:

- 1) створити доброзичливу невимушену атмосферу;
- 2) підтримувати демократичну дисципліну.

У цьому допоможуть нам правила групи:

- 1) Бути позитивними (частіше посміхатися).
- 2) Говорити по черзі.
- 3) Бути доброзичливими.
- 4) Кожна думка має автора.
- 5) Бути толерантними.

- А які б правила додали ви?

II. Основна частина

Інформаційне повідомлення «Сучасні підходи навчання здоров'я» 10 хв.

Мета: ознайомити колег із холістичним уявленням про здоров'я та методикою навчання здоров'я на засадах життєвих навичок.

(Виступ учителя предмета «Основ здоров'я»).

Вправа «Робота в групах» -15 хв.

Мета: ознайомити колег із джерелами виникнення та методами управління стресом, особливостями емоційного «вигорання».

Присутні об'єднуються у дві групи - «День» і «Ніч».

Для виконання завдання отримують роздруковані тексти про стрес та емоційне «вигорання»:

- група «День» готує повідомлення про стрес, емоційне «вигорання», його ознаки;

- група «Ніч» готує про методи управління стресом.

1. Повідомлення групи «День»

Стрес та емоційне «вигорання»

Робота вчителя, подібно до інших професій, що передбачають інтенсивний графік і спілкування з людьми, пов'язана з високим рівнем стресу і ризиком емоційного вигорання.

Віддаючись роботі, люди іноді не помічають накопичення стресу і сприймають свої стресові реакції за відхилення від норми. Важливо пам'ятати, що виявлення стресових реакцій у напруженому й інтенсивному робочому середовищі не є ознакою непрофесійності.

Здатність долати стрес і емоційне вигорання починається з моменту визнання того, що стрес може спричинити проблеми, а також вміння вчасно розпізнавати стресові реакції.

Що таке стрес ?

Зазвичай ми сприймаємо стрес як негативне явище, пов'язане з високим рівнем психологічного напруження. Насправді ж стрес є нейтральною реакцією на зміни у навколишньому середовищі.

Джерелами стресу може бути низка факторів, у тому числі:

- організаційне середовище – високий рівень бюрократизації, стиль керівництва;
- міжособистісні фактори-конфлікти з колегами, родинні проблеми, нездорові стосунки з іншими людьми;
- особистісні фактори-неправильне, часом ідеалізоване сприйняття власної ролі, що іноді призводить до руйнування ідеалів і відчуття провалу;
- біологічні фактори - фізичний стан, гострі або хронічні захворювання, алергія, травма, втома, виснаження;
- психологічні фактори - травматичний досвід у минулому, брак упевненості в собі, неадекватна самооцінка, відчуття тривоги.

Організм людини має систему виживання, яка миттєво реагує на потенційну небезпеку.

Як правило, реакція людського організму на стрес виявляється в інстинктивному бажанні побороти причину стресу або ж, навпаки, уникнути зіткнення з нею шляхом повного відсторонення чи втечі.

Саме тому особливість людської реакції на стрес іноді описується формулою: «БОРОТИСЯ або ТІКАТИ».

Оскільки всі люди різні, реакції на стрес відрізняються навіть в однакових ситуаціях.

Однак здатність мобілізувати фізичні та психічні механізми захисту від стресу часом слабшають, оскільки запаси гормонів зменшуються, й організм втрачає свої захисні властивості.

Серед різноманітних типів стресу слід виділити:

- щоденний стрес ,
- накопичувальний стрес,
- стрес критичної події.

Досить небезпечним у контексті опору організму є накопичувальний стрес, який виявляється тоді, коли людина страждає від тривалої дії стресових факторів. Він небезпечний саме тому, що у разі поглиблення стресових реакцій може перерости в емоційне «вигорання».

Що таке емоційне «вигорання»?

Емоційне «вигорання» - це особливість, характерна для соціальних професій (тих, хто постійно працює з людьми). Воно настає тоді, коли людина виснажується через постійний конфлікт між власними потребами і вимогами роботи, яку виконує.

Звичайно, емоційне «вигорання» характерне для вчителів, які щодня працюють у соціальному оточенні з дітьми, шкільним колективом і батьками.

Подібно до стресу, емоційне «вигорання» впливає на якість роботи, особливо якщо людина перебуває на керівній посаді.

Симптомами емоційного «вигорання» є: уникання роботи або повне занурення в неї і виключення будь-якої іншої діяльності.

Особливості емоційного «вигорання» глибоко індивідуальні, але розпізнати його ознаки можна за типами реакцій, наведеними у таблиці нижче.

Зараз розпочнемо презентації, обговорення даних питань.

2. Повідомлення групи «Ніч»

Методи керування стресом

Слід зазначити, що нерідко колеги помічають симптоми емоційного «вигорання» раніше, ніж особа, яка страждає від нього. Тому дуже важливою є взаємодопомога і підтримка колег, а також правильний вибір часу і методу виходу зі стресового стану.

З наведеної нижче «піраміди підтримки» видно, що основою виходу з будь-якого психологічного розладу є ресурси самопідтримки і підтримки найближчого оточення.

Способи самопідтримки

Самопідтримка є базовим і найбільш ефективним способом виходу зі стресового стану.

Нижче наведено деякі ідеї щодо керування стресом, які допоможуть запобігти емоційному «вигоранню».

Фізичні вправи - ключ до збереження сили і зниження рівня психологічного напруження. Навіть 20 хв. фізичної активності на день (вправ на тренування всього тіла, дихання і серцебиття) значно поліпшать фізичний і психологічний стани, які за своєю природою взаємопов'язані.

Харчування – один із факторів впливу на самопочуття. Перервані обіди, недостатня кількість випитої рідини, надмірне вживання цукру, жирної їжі, алкоголю нерідко спричиняє харчовий стрес. Ви можете звернутися до колег, які ведуть здоровий спосіб життя, за порадою щодо раціонального харчування.

Відпочинок і сон залежать від індивідуальних особливостей людини. Але скорочення сну і відпочинку, спричинене стресовою ситуацією може бути одним із важливих факторів посилення стресу. Кожна людина відповідальна за те, щоб мати достатній відпочинок.

Релаксація і здорові способи отримання задоволення підбираються індивідуально у вільний від роботи час, коли людина може на певний період забути про проблеми. Хтось любить музику, інший куховарить задля задоволення, дехто знаходить душевний спокій у спогляданні природи. Кожна людина має свої секрети релаксації і відпочинку.

Останнім, але не менш важливим за попередні елементом керування стресом є вміння встановлювати баланс між офіційним та особистим життям.

Ніхто не зобов'язаний працювати 24 години на добу сім днів на тиждень. Для запобігання перевантаженням працівників у школі має бути розроблена гнучка система заміन. Нижче наведено приклади маленьких радощів, які можуть допомогти розслабитися і знизити рівень стресу.

- Подивіться на схід сонця
- Заспівайте пісню
- Послухайте музику
- Випийте чашку чаю. Зробіть перерву
- Заведіть щоденник
- Встаньте рано
- Посадіть квітку
- Запаліть свічку
- Пройдіться під дощем
- Пограйте з дитиною
- Прийміть ванну
- Зробіть комплімент
- Поговоріть з другом
- Попросіть те, що хочете
- Уникайте неприємних людей
- Розставте пріоритети
- Просто скажіть «ні».
- Встановіть межі
- Попросіть допомоги
- Зробіть це зараз!
- Попрактикуйте терпіння
- Прокажіть молитву
- Помедитуйте
- Засмійтеся голосно
- Пробіжіть в парку
- Лягайте спати вчасно
- Розкажіть або послухайте анекдоти
- Посміхніться
- Погуляйте
- Потягніться
- Трохи поспіть
- Обніміть
- Подивіться фільм
- Почитайте
- Полежіть на сонці
- Пройдіться босоніж
- Напишіть листа

Що робити у випадку емоційного «вигорання»

Емоційне «вигорання» є останнім етапом емоційного виснаження. Воно характеризується низкою важких симптомів. У цілому люди, що зазнали емоційного «вигорання», мають проблеми з об'єктивним оцінюванням ситуацій, розстановкою пріоритетів і пошуку альтернатив. Поведінка вчителя, який зазнав емоційного «вигорання», може призвести до негативних змін у ставленні до колег і школи, до учнів і самого себе. Якщо в людини спостерігаються симптоми емоційного «вигорання» вона потребує:

- тривалу відпустку, допомогу друга;
- розв'язування медичних проблем;
- переосмислення кар'єри;
- розроблення плану відновлення, включаючи керування стресом;
- зміни пріоритетів для досягнення життєвого балансу.

Насолоджуйтесь життям і бережіть себе!

Вправа « Розумовий штурм» - 5 хв.

Що загрожує здоров'ю школярів у сучасному світі
(Працюємо в тих самих групах)

Мета: ознайомити колег з методикою проведення «розумового штурму», - Чи згодні ви з тезою: знання потрібні, проте фізичне чи психічне здоров'я людини має набагато більшу цінність.

Умови проведення:

- 1) пропонується теза;
- 2) кожен із учасників висловлює думку, ідею, пропозицію;
- 3) група обирає представника, який записує думки, висловлювання;
- 4) після того, як названо ідеї, вилучаємо ті, що стосуються теми;
- 5) оголошуються теми більш значимі.

Робота в групах - 15 хв.

- А тепер уявіть себе атомами, які хаотично рухаються в просторі. Об'єднайтесь у молекули (по 2 чи по 3 особи) для того, щоб попрацювати в групах. Груп має бути 5.

Кожній групі потрібно виробити рекомендації. Яка користь від викладання предмета «Основи здоров'я» в школі для:

- держави - 1 група
- школи - 2 група
- вчителя - 3 група
- учнів - 4 група
- батьків - 5 група

Гра – руханка «Ураган» - 10 хв.

Мета: Зняти м'язове та емоційне напруження.

Забрати зайві стільці. Всі учасники сидять, тренер стоїть (йому стільця не вистачає).

Він каже: «Ураган для тих, хто народився зимою» (він називає ту пору року, коли народився сам). Усі, хто народивсь зимою, встають і сідають на інше місце. Той, хто залишивсь без стільця, стає ведучим і каже щось інше.

III. Заключна частина

«Відкритий мікрофон» - 10 хв.

Мета: отримати зворотний зв'язок.

По черзі висловлювати свої думки з такого приводу:

- Що нового дізнались?
- Чому проблема здоров'я учнів стосується кожного?

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ЩОДО ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МОЛОДОГО ВЧИТЕЛЯ

Що повинна зробити школа для розвитку творчого вчителя? Які педагогічні здібності повинен мати сучасний вчитель в період формування нової школи?

Це питання сьогодні хвилює кожного керівника школи. Адже «молодий вчитель» - не завжди означає «сучасний вчитель». Саме тому і організована в нашій школі робота з молодими вчителями, метою якої є:

- Розвиток творчого потенціалу вчителя;
- орієнтування молодого вчителя у освітньому процесі;
- сприяння підвищення фахового рівня;
- удосконалення майстерності вчителя;
- оволодіння методикою навчання;
- оволодіння новими знаннями.

В умовах постійного реформування й модернізації освіти підвищуються вимоги до вчителя. З огляду на це, все більш вагомим стає етап входження молодого вчителя в педагогічну професію, тому зрозумілою є та увага, яка приділяється до особистості молодого вчителя, його підготовки, професійного й особистісного розвитку, процесу професійного становлення.

Всю роботу в школі з молодими спеціалістами можна умовно поділити на три етапи:

- *підготовчий,*
- *етап формування розвитку знань і вмінь навчально-виховної роботи,*
- *підсумковий.*

На першому етапі – відбувається знайомство молодого вчителя з вимогами до професії, його включення в самостійну професійну діяльність.

Другий етап пов'язаний із процесом подолання труднощів освітньої діяльності й початком формування майстерності молодого вчителя.

Третій етап – це етап високої адаптованості. Для якого характерний високий рівень самостійності молодого вчителя, його творчий підхід до освітньої діяльності.

І на кожному етапі є свої певні умови, такі як:

- створення сприятливого соціально-психологічного клімату в педагогічному колективі;
- наявність системи педагогічного наставництва;
- залучення молодих спеціалістів до науково-методичної діяльності.

То ж які ж основні завдання адміністрації школи в 1-й рік роботи молодого спеціаліста?

Робота з молодими вчителями, які прибувають у нашу школу, починається вже під час першої зустрічі з директором та заступником. Під час якої педагоги-початківці отримують інформацію про школу, традиції колективу, Статут та Правила внутрішньшкільного розпорядку школи. У розмові з

молодими вчителями ми з'ясовуємо їхні нахили, бажання, інтереси, намагаючись зробити висновок: якої ж допомоги потребує кожен молодий учитель.

І вже на першому засіданні педагогічної ради кожному молодому вчителю вручається пам'ятка з побажаннями.

До речі, в методкабінеті школи є тека з набором пам'яток, анкет, рекомендацій для молодих вчителів щодо складання тематичних, поурочних планів, структури та типології навчальних занять, методичних прийомів і форм роботи вчителя на уроках та в позаурочний час.

В закладі працює 19 вчителів і 6 із них мають педагогічний стаж до 3-х років. Тому і приділяється особлива увага молодим вчителям та питанню організації стажування. Адже багато залежить від того, хто буде поруч із молодим учителем, стане його наставником, підтримає його, допоможе знайти правильне рішення в складних ситуаціях, повірити у власні сили.

Відповідальність за проведення стажування покладається на заступника директора школи, який організовує консультування, випереджувальне проведення уроків наставником, проводить бесіди за конкретними розділами педагогіки, спільно з молодим учителем моделює системи уроків та відвідує уроки.

Враховуючи побажання і наставника і початківця, починаємо ретельну роботу з добору вчителів-наставників. Адже педагогічне шефство дає можливість управляти процесом професійного становлення молодого педагога, допомагає досвідченому вчителю працювати з молодими спеціалістами у тісному контакті, за якого передача знань, умінь і навичок, розвиток їхніх професійних здібностей, набуття педагогічної майстерності є найбільш ефективними. І це питання ми розглядаємо як одне з найважливіших громадських доручень.

І після визначення наставників на нараді при директорові вручається пам'ятка наставнику.

З чого ж починається робота наставника?

Перш за все з довірливої бесіди. Адже наставнику потрібно з'ясувати всі напрямки допомоги вчителю-початківцю в методичній, навчальній та виховній роботі. Знайомство колег починається з предметних кабінетів, методичного кабінету школи, шкільної бібліотеки тощо. Дається стисла характеристика школи, класів, у яких доведеться працювати.

І вже наступний етап складається індивідуальний план роботи молодого вчителя з урахуванням його потреб і можливостей, який розробляє наставник спільно з молодим вчителем. Адже у процесі спілкування з досвідченим колегою педагог-початківець не тільки переймає досвід, зразки, прийоми праці, а й виробляє власний стиль діяльності.

Результативною формою роботи є Школа молодого вчителя, розрахована на 3 роки і мета якої – допомогти початківцю в розв'язанні конкретних проблем щодо методики викладання, ознайомлення його з сучасними методами й технологіями навчання та виховання, особливостями роботи зі шкільною документацією тощо.

Як я вже підкреслювала, ШМВ розрахована на 3 роки. І кожного року з початківцями заплановані різні заходи.

Важливу роль у плануванні і проведенні стажування, складанні індивідуальних планів, плану роботи наставників відіграє діагностування. Проводиться воно двічі в перший рік роботи: у вересні та в квітні, та по одному разу в другий та третій роки. Аналізуючи анкети, ми бачимо:

- результати і рівень роботи молодих спеціалістів;
- проблеми, що виникли в процесі роботи;
- яку допомогу потрібно надати вчителю для розв'язання того чи іншого питання.

За результатами анкетування складається не тільки загальна діагностична карта молодого вчителя, та карта вивчення основних напрямів його діяльності, адже ці результати дають можливість внести корективи в планування роботи ШМВ.

У школі склалась певна система методичної роботи з молодими вчителями. Перш за все – це залучення їх до роботи в ШМО, ММО, проблемних семінарах, майстер-класах, психолого-педагогічних семінарах, проведення співбесід, консультацій, діагностування тощо.

Ну і звичайно – це організація і проведення тижнів наставника, початківця, конкурсів молодого вчителя тощо.

А також окремо хочеться сказати про проведення психолого-педагогічних семінарів з адаптації молодих педагогів до роботи. На даних заняттях, які проходять тричі на рік практичний психолог проводить такі вправи, які сприяють розвитку професійних навичок, комунікативних навичок, створюють комфортну атмосферу. Започатковано проведення занять в нетрадиційній формі «Запрошуємо на каву», де молоді вчителі разом з наставниками розбирають педагогічні ситуації, беруть участь у проведенні тренінгів та майстер-класів.

Ну і наостанок хочеться сказати про інформаційно-методичне забезпечення шкільного методичного кабінету. Методичний кабінет школи є центром становлення молодого вчителя. Тут зібрана педагогічна та методична література з предметів, розробки позакласних заходів. Методкабінет оснащено ноутбуком, ксерокопіювальною технікою, є Wi-Fi, а тому всі вчителі мають змогу постійно користуватись Інтернетом у підготовці і проведенні уроків. Також у нашому методичному кабінеті є розділ «Шлях до майстерності», де зібраний матеріал, що знайомить молодих спеціалістів із нормативними документами, методичними рекомендаціями, пам'ятками, та з досвідом роботи кращих вчителів школи.

Влившись у педагогічний колектив школи, знайшовши своє місце в ньому, молодий учитель виконає свою професійну місію лише тоді, коли відчує, що не тільки його колеги і він сам, але і його учні – це єдине ціле, єдина шкільна спільнота. Адже вирішальними у системі взаємин у шкільному колективі є стосунки між учителями й учнями.

ПЛАН РОБОТИ

опорної школи з методичної роботи,
що діє на базі Анисівського ЗЗСО I-III ступенів ім. І.Я. Франка
Іванівської сільської ради Чернігівського району

Зміст плану

1. Вступ
2. Науково-методична проблема опорної школи.
3. Мета діяльності опорної школи.
4. Пріоритетні напрями роботи.
5. Склад методичної ради
6. Мережа опорної школи
7. Спільні заходи.
8. Консультаційно-інформаційна робота.
9. Науково-методична робота.
10. Організаційно-методична робота
11. Очікувані результати роботи опорної школи .

1. ВСТУП

*Тільки тоді, коли школа буде
педагогічною лабораторією, вона не
відстане від загального прогресу.*

Л. Толстой

Особлива роль у системі науково-методичної роботи з педагогічними кадрами належить опорним школам, які є центрами впровадження досягнень педагогічної науки і перспективного досвіду, підвищення професійної майстерності педагогічних кадрів.

Методична служба, від якої освітянське сьогодення вимагає глобальних змін якості науково-методичного простору, має оптимально забезпечувати на територіальному рівні процес професійного становлення, вдосконалення та розвитку суб'єктів освітньої діяльності. А тому пріоритетним завданням є активний пошук шляхів підвищення ефективності науково-методичної роботи з педагогічними кадрами, спрямування змісту і всіх її форм на збагачення науково-методичних знань, освоєння інноваційних технологій, формування навичок дослідницької культури, розвиток педагогічної творчості.

Система методичної роботи Анисівського ЗЗСО I-III ст. ім. І.Я. Франка спрямовується на інформаційне забезпечення учасників освітнього процесу: проводяться теоретичні семінари, методичні оперативні наради, методичні діалоги, бесіди з педагогами, які відчували труднощі нововведень, випускаються методичні бюлетені, практикуються бібліографічні огляди, тренінги з учителями тощо.

Сьогодення вимагає розв'язання в системі методичної роботи таких завдань, як розвиток в учителів умінь і навичок дослідницької діяльності задля неперервного підвищення кваліфікації та вдосконалення педагогічної майстерності.

Саме такий практичний аспект і застосовуємо ми в своїй роботі. В школі склалася система методичної роботи з педагогами, яка включає як колективні й групові, так і індивідуальні форми роботи, які взаємодіють, доповнюють одна одну. Надається перевага практичній спрямованості: як підготувати показовий урок, як ефективно організувати роботу творчих груп, майстер-класів. А тому і самі засідання проходять у таких формах, як бліц-гра, проблемна гра, педагогічний батл та ін. Так, наприклад, проведено методичний практикум з елементами психологічного тренінгу «Привіт! Я – конфлікт», методичний ринг «Сучасні педагогічні технології», психолого-педагогічний брейнстормінг «Особистість класного керівника у системі управління шкільним колективом».

На виконання закону України «Про загальну середню освіту» та відповідно до Положення про методичний кабінет середнього закладу освіти, затвердженого наказом МОН України № 358 від 28.10.1997 року в школі створено методичний кабінет, який є об'єднуючим центром методичної роботи закладу. Тому концентрація всіх надбань і зусиль у роботі шкільного методкабінету допомагає вдосконаленню методичної роботи. Методкабінет став основною базою для проведення всіх видів методичної роботи та організаційних форм самоосвіти вчителів. У ньому зібрано матеріал, представлений з допомогою стендів, постійних та змінних виставок. Методичний кабінет став своєрідною скарбничкою цінного педагогічного досвіду. В ньому вчитель має змогу ознайомитись із досвідом своїх колег, знайти літературу з методики викладання предметів та виховання школярів. У кабінеті зібрано методичну пресу, папки-скарбнички по предметно. Постійно поповнюється банк даних про вчителів школи. В методичному кабінеті також організовано інтернет-бібліотеку, де вчителі можуть під'єднуватись до інтернету через свої персональні комп'ютери. Також оформлено нові стенди з атестації та по інтернет-ресурсах «На допомогу вчителю, коли блукаєш інтернетом», «Атестуетесь? Завітайте до інтернету».

Також методичний кабінет став центром патріотичної роботи в школі. В ньому знаходяться матеріали, які використовуються вчителями та класними керівниками для проведення різноманітних патріотичних заходів. Це такі матеріали: «Друга світова війна: міфи та реальність», «Корюківська трагедія: чому вона замовчувалась», «Факти з бою під Крутами», «Голодомор 33-го в цифрах», «25 річниця Конституції України», «Від 1991 – до наших днів. 25 років Незалежності України» та інші. Вчителі не тільки самі проводять такі заходи, а й запрошують на зустріч викладачів Чернігівського інституту ім. Лазаревського, наукових співробітників Інституту Пам'яті. (відповідні матеріали розміщуються на сайтах інститутів).

Діяльність опорної школи в 2016-2017 н.р. була спрямована на ознайомлення слухачів районної опорної школи з системним підходом до розв'язування задач управління методичною роботою, ознайомлення з досвідом

роботи заступників з навчально-виховної роботи закладів загальної середньої освіти району.

Для керівників методичних об'єднань вчителів початкових класів проведено майстер-клас із ведення шкільної документації; для практичних психологів та соціальних педагогів школи – семінар-практикум «Психологічний супровід методичної роботи». Відбулися заняття районної Школи методичної майстерності з питань: «Охорона праці в школі. Нормативні документи», «Піклувальна рада як громадський орган самоврядування: мета, завдання та принципи діяльності». За участю адміністрацій шкіл Київської, Новобілоуської, Слобідської проведено методичний міст з елементами психологічного тренінгу «Сучасний керівник на шляху вдосконалення». Спільно з районним методичним кабінетом для слухачів опорної школи організовано поїздки на науково-практичний семінар «Застосування на уроці методик педагогіки успіху як стратегії радісного навчання» (м. Ніжин,), на шосту міжнародну освітянську виставку «Сучасні заклади освіти – 2016», семінар – практикум «Мовні табори – набутий досвід та подальші перспективи» (факультет іноземних мов НДУ ім. М. Гоголя).

Тому в 2017-2018 році буде продовжено роботу щодо ознайомлення слухачів районної опорної школи з системним підходом до розв'язування завдань управління методичною роботою, ознайомлення з досвідом роботи заступників директорів із навчально-виховної роботи закладів загальної середньої освіти району.

Основні напрями роботи:

- створення умов сприяння зростанню авторитету учителя, престижності предмета, покращення умов його роботи;
- розвитку педагогічної майстерності, творчої ініціативи педагогічних працівників, удосконалення форм і методів підвищення їх кваліфікації;
- моніторинг якості загальної середньої освіти, рівня навчальних досягнень учнів, умов забезпечення психічного та фізичного стану учнів закладів освіти;
- вивчення потреб і надання практичної допомоги молодим спеціалістам та іншим педагогічним працівникам, у тому числі в період підготовки їх до атестації;
- організація інформаційно-комунікаційного обслуговування та використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі;
- вивчення, узагальнення та впровадження в педагогічну практику досвіду використання інновацій і сучасних форм організації освітнього процесу.

2. НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ПРОБЛЕМА ОПОРНОЇ ШКОЛИ:

Підвищення науково-практичного, загальнокультурного рівня педагогічних працівників, удосконалення їхньої професійної компетенції.

3. МЕТА ДІЯЛЬНОСТІ ОПОРНОЇ ШКОЛИ:

забезпечення безперервної освіти керівників школи, підвищення їх професійної компетентності з питань організації та управління науково-методичною роботою з педагогічними кадрами, вивчення інноваційних підходів до організації методичної роботи.

4. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ОПОРНОЇ ШКОЛИ:

- ознайомлення слухачів школи з системним підходом до розв'язування задач управління методичною роботою, комплексом алгоритмів діяльності, спрямованих на її організацію,
- створення умов для вільного обміну думками з питань підвищення ефективності управління методичною роботою,
- ознайомлення з досвідом роботи заступників з питань системно-діяльнісного підходу в управлінні методичною роботою з педагогічними кадрами.

5. СКЛАД МЕТОДИЧНОЇ РАДИ ОПОРНОЇ ШКОЛИ:

Голова методичної ради опорної школи:

Ігнатенко Наталія Миколаївна – заступник директора школи з НВР

Члени методичної ради:

Дерев'янка Віра Іванівна – заступник директора Количівської ЗОШ І-ІІІ ст., відповідальна за підготовку і проведення теоретичних семінарів;

Герасименко Світлана Анатоліївна – директор Слобідської ЗОШ І-ІІІ ст., відповідальна за підготовку і проведення відкритих заходів;

Тимошенко Галина Михайлівна – вчитель вищої категорії Пісківської ЗОШ І-ІІІ ст.;

Вершок Тетяна Миколаївна – практичний психолог школи, відповідальна за проведення психолого-педагогічних семінарів.

6. МЕРЕЖА ОПОРНОЇ ШКОЛИ:

ПІБ директора, заступника директора з навчально-виховної роботи	Місце роботи
Дерев'янка Віра Іванівна	Количівська ЗОШ І-ІІІ ст.
Галушка Тетяна Леонідівна	Киїнська ЗОШ І-ІІІ ст.
Герасименко Світлана Анатоліївна	Слобідська ЗОШ І-ІІІ ст.
Маслова Олена Петрівна	Ведильцівська ЗОШ І-ІІІ ст.
Панько Віра Петрівна	Роїщенська ЗОШ І-ІІІ ст.
Баленко Віта Віталіївна	Пакульська ЗОШ І-ІІІ ст.
Медалюс Людмила Василівна	Іванівська ЗОШ І-ІІІ ст.
Яременко Світлана Петрівна	Киселівський НВК
Литвин Валентина Петрівна	Редьківський НВК
Самоненко Зоя Іванівна	Снов'янська ЗОШ І-ІІІ ст.

7. СПІЛЬНІ ЗАХОДИ

1. Обмін інформаційно-методичною літературою (1 раз в чверть) Ігнатенко Н.М.
 2. Взаємовідвідування показових уроків (протягом року)
 3. Індивідуальні та групові консультації (3 вівторок місяця) Ігнатенко Н.М.
 4. Обмін досвідом, виставка методичних розробок (1 раз в семестр) Ігнатенко Н.М.
 5. Проведення практичних занять з питань організації методичної роботи Ігнатенко Н.М.
- (грудень 2017, лютий-квітень 2018)

8. КОНСУЛЬТАТИВНО-ІНФОРМАЦІЙНА РОБОТА

Назва навчального закладу, консультант	Дата проведення консультації	Тематика консультацій
Ігнатенко Наталія Миколаївна, заступник директора	3-й вівторок місяця	Створення національно-патріотичного середовища у закладі. Надання індивідуальної допомоги учителям, організація системи підвищення кваліфікації.
Кубрак Михайло Васильович директор школи	2-й четвер місяця	Піклувальна рада школи як громадський орган самоврядування
Кондратюк Ірина Григорівна, вчитель англійської мови	2-й понеділок місяця	Навчання ситуативного спілкування на уроках англійської мови. Використання ІКТ на уроках англійської мови.
Вершок Тетяна Миколаївна, практичний психолог школи	3-й четвер місяця	Психологічний супровід методичної роботи
Лугова Галина Володимирівна учитель початкових класів	3-я середа місяця	Формування навички читання молодших школярів.
Полуянова Марія Олександрівна, учитель української мови та літератури	3-й понеділок місяця	Формування національного світогляду на уроках мови та літератури
Кузуб Світлана Володимирівна педагог-організатор	3-я п'ятниця місяця	Формування національної свідомості та відродження українських традицій

Електронна адреса закладу: anusivschool@ukr.net

9. НАУКОВО-МЕТОДИЧНА РОБОТА

№ з\п	Завдання та зміст роботи	Термін виконання заходів	Відповідальний	Відмітка про виконання
1	Засідання методичної ради №1 «Вивчення та обговорення Положення про роботу опорної школи з управлінської діяльності.	вересень 2017р.	Ігнатенко Н.М.	
2	Організація роботи віртуального інформаційного вісника «Естафета творчих знахідок»	жовтень 2017 р.	Методична рада ОШ	
3	Методичний фестиваль «Пошуки. Знахідки. Досягнення»	жовтень 2017 р.	Адміністрація школи	
4	Засідання методичної ради №2 «Про організацію участі керівників шкіл у творчих конкурсах»	листопад 2017р.	Ігнатенко Н.М.	
5	Проведення семінару-тренінгу вчителів англійської мови	листопад 2017р.	Ігнатенко Н.М. Бондар Т.Г.	
6	Консультпункт «Використання технічних засобів та комп'ютерної техніки на уроках»	грудень 2017 р.	Ігнатенко Н.М. Стародуб С.В.	
8	Педагогічний міст в онлайн-режимі «Національно-патріотичне виховання учнівської молоді»	січень 2018 р.	Методична рада ОШ	
9	Круглий стіл «Збереження фізичного і психічного здоров'я дітей»	жовтень 2017 р.	Ігнатенко Н.М. Мотузка Р.Ю. Вершок Т.М.	
10	Засідання методичної ради №3 «Методика здійснення контролю за рівнем навчальних досягнень школярів. Вивчення стану викладання навчальних предметів»	лютий 2018 р.	Кубрак М.В. Ігнатенко Н.М.	
11	Проведення семінару-тренінгу вчителів хімії та біології	березень 2018 р.	Ігнатенко Н.М. Радченко Т.М.	
12	Семінар-практикум для молодих вчителів «Сучасний урок у системі шкільного навчання»	березень 2018 р.	Адміністрація школи	
13	Методичний консилиум «Особливості нових підручників»	квітень 2018р.	Методична рада ОШ	
14	Засідання ради №4: «Підсумки роботи опорної школи за рік»	травень 2018р.	Методична рада ОШ	
15	День відкритих дверей опорної школи	січень, травень	Ігнатенко Н.М.	

10. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНА РОБОТА

№ з/п	Назва заходу	Термін виконання заходів	Відповідальний	Відмітка про виконання
	Назва заходу	Термін	Ігнатенко Н.М.	
1	Організація роботи банку даних про нові дослідження в галузі педагогіки і психології.	вересень 2017 р.	Ігнатенко Н.М., заст. директора	
2	Консультативне агентство. Корегування індивідуальних траєкторій професійного розвитку керівників шкіл	жовтень 2017 р.	Ігнатенко Н.М., заст. директора	
3.	Інтелектуальна мозаїка. Робота з новопризначеними керівниками шкіл.	жовтень 2017 р.	Ігнатенко Н.М., заст. директора	
4.	Вітрина-стенд «Чому вчитись у майстрів педагогічної праці опорної школи?»	листопад 2017 р.	Ігнатенко Н.М., заст. директора	
5.	Моделювання системи роботи з керівними кадрами	протягом року	Ігнатенко Н.М., заст. директора	
6.	Робота психолого-педагогічного семінару «Готовність вчителя до інноваційної діяльності»	лютий 2018 р.	Ігнатенко Н.М. Вершок Т.М.	
7.	Методичний ринг «Як підтримати дисципліну на уроці»	березень 2018 р.	Ігнатенко Н.М., заст. директора	
8.	Лекторій «Сучасні педагогічні парадигми»	квітень 2018 р.	Кубрак М.В. Ігнатенко Н.М.	
9.	Звіти вчителів «Результати підвищення кваліфікації на курсах»	травень 2018 р.	Ігнатенко Н.М., заст. директора	

11. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

- побудова ефективної моделі методичної роботи загальноосвітнім навчальним закладом;
- створення умов для розвитку та реалізації творчого потенціалу кожного керівника;
- створення дієвої інформаційно-комунікаційної методичної системи роботи;
- результативне впровадження інноваційних технологій в методичну роботу;
- формування професіональних компетенцій європейського рівня.

Анісівська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів ім. І.Я.Франка
Чернігівської районної ради Чернігівської області
Вул. Герасименка, 21, с. Анісів, 15560, тел.0(462) 68-81-40,
e-mail: anusivschool@ukr.net Код ЄДРПОУ 31782930

НАКАЗ

04.09. 2020 р.

с. Анісів

№ 54-ОД

Про організацію методичної
роботи з педагогами школи
у 2020-2021 н.р

З метою подальшого вдосконалення роботи з педагогічними кадрами, підвищення рівня методичної роботи, підвищення фахового рівня вчителів школи, їх готовності до інноваційної діяльності, створення необхідних умов для всебічного розвитку учнів, збереження та зміцнення їх здоров'я та соціальної адаптації, формування в них цілісної системи соціальних, загальних та міжпредметних компетентностей на основі особистісного підходу до потреб і можливостей учнів, керуючись основними документами про організацію та проведення методичної роботи з педкадрами:

НАКАЗУЮ:

1. Визнати методичну роботу з педагогічними кадрами у 2019 - 2020 н.р. задовільною.
2. У 2020-2021 навчальному році розпочати роботу над методичною проблемою «Соціалізація особистості на засадах створення сприятливого освітнього середовища в умовах компетентнісного підходу» а саме педагогічному колективу:
3. Протягом діагностичного етапу роботи над проблемою (перший рік) провести:
 - 3.1. оперативну нараду «Особливості роботи педагогічного колективу над науково-методичною проблемою в поточному навчальному році»
(вересень, 2020 р.);
 - 3.2. методичну нараду голів шкільних методичних об'єднань: «Мета, зміст та основні напрями науково-методичної роботи з реалізації науково - методичної проблеми»
(вересень, 2020 р.);
 - 3.3. круглий стіл для вивчення стану розробки вибраної проблеми в науково-педагогічній літературі.
(жовтень, 2020 р.);

3.4. індивідуальні консультації з педагогами, практичним психологом, завідуючою бібліотекою щодо визначення проблеми школи, обґрунтування її актуальності.

(листопад 2020 р.);

3.5. психолого-педагогічний семінар «Відстеження рівня адаптації та дослідження фізіологічних особливостей дітей з метою подолання шкільної тривожності в різних вікових групах в умовах розширення виховного простору із соціальним середовищем»

(грудень 2020 р.);

3.6. практичні семінари з тем:

- «Функції виховання щодо управління процесом соціалізації особистості»

(грудень 2020 р.);

- «Проблеми формування соціальної компетентності особистості в контексті виконання навчальних програм та Державних освітніх стандартів».

(березень 2021 р.);

3.7. педагогічні ради з тем:

- «Вплив нових педагогічних технологій на процес соціалізації особистості»

- (січень 2021 р.);

- «Школа - територія соціалізації та захисту прав дитини»

(червень 2021 р.);

3.8. педагогічні читання «Роль національно-патріотичного виховання в становленні гармонійної особистості»

(лютий 2021 р.);

3.9. конференцію з теми «Адаптивні технології управління навчанням та соціалізація особистості педагогів та учнів»

(травень 2021 р.);

3.10. оформити довідково-інформаційні матеріали з визначеної теми

(червень 2021 р.).

4. Заступнику директора з НВР Ігнатенко Наталії Миколаївні:

4.1. систематично працювати над підвищенням рівня методичної роботи в закладі загальної середньої освіти

(упродовж року);

4.2. забезпечити активну участь педагогічних працівників у конкурсах, у роботі обласних семінарів, вебінарів, школи педагогічної майстерності, семінарів-практикумів, педагогічних фестивалів тощо.

(упродовж року);

4.3. активізувати роботу районної опорної школи з методичної роботи. Спланувати роботу школи на 2020-2021 н.р.

(до 15.09.2020 р.);

4.4. організувати роботу шкільного методичного об'єднання вчителів початкових класів. Призначити керівником Ковбасу М. В., вчителя початкового навчання

(до 15.09.2020 р.);

4.5. організувати роботу шкільного методичного об'єднання вчителів природничо-математичного напрямку. Призначити керівником Сизу Н.І., вчителя хімії та біології.

(до 15.09.2020 р.)

4.6. організувати роботу шкільного методичного об'єднання вчителів гуманітарного напрямку. Призначити керівником Скуратівську М.О., вчителя української мови.

(до 15.09.2020 р.);

4.7. організувати роботу шкільного методичного об'єднання класних керівників. Призначити керівником Чистякову Л.В., класного керівника 6 класу.

(до 15.09.2020 р.)

4.8. систематично працювати над поповненням методичного кабінету відповідними науково-методичними матеріалами.

(упродовж року);

4.9. узгодити графік проведення показових уроків та графік взаємовідвідування уроків

(до 21.09.2020 р.).

5. Керівникам шкільних методичних об'єднань :

5.1. розробити плани роботи МО на 2020-2021 н.р. відповідно до річного плану роботи школи, основних напрямків діяльності, визначених на засіданні методичної ради школи. Передбачити під час планування роботи участь кожного педагога у методичній роботі школи

(вересень 2020 р.)

6. Організувати методичні заходи з педагогічними кадрами школи на 2020-2021 н.р. з урахуванням позитивного досвіду минулих навчальних років та попередження недоліків, допущених у роботі:

6.1. провести День відкритих дверей школи

(жовтень 2020р.);

6.2. провести Декаду наставника

(жовтень 2020р.);

6.3. провести Тиждень молодого вчителя

(березень 2021 р.).

7. З метою підвищення якості освітнього процесу, формування в учнів інтересу до вивчення предметів та покращення позакласної роботи з навчальних дисциплін організувати та провести предметно-методичні тижні :
- 7.1. української мови (листопад 2020 р.);
 - 7.2. біології (лютий 2021р.);
 - 7.3. Шевченківський (березень 2021 р.);
 - 7.4. читача (грудень 2020 р.);
 - 7.5. математики (лютий 2021 р.).
8. Систематично поповнювати перелік науково-методичної літератури, періодичної педагогічної преси, що знаходиться у методичному кабінеті, поповнювати електронний банк даних. Розробити блог методкабінету школи (упродовж року).
9. Забезпечити відповідне оформлення та популяризацію перспективного педагогічного досвіду вчителів школи в методичному кабінеті школи та систематично працювати над поповненням кабінетів школи методичними матеріалами (упродовж року).
10. Контроль за виконанням даного наказу покласти на заступника директора з навчально-виховної роботи Ігнатенко Н.М.

Директор школи
З наказом ознайомився

Кубрак М.В.
Ігнатенко Н.М.

Анісівська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів ім. І. Я. Франка
Чернігівської районної ради Чернігівської області
вул.Герасименка, 21, с.Анісів, 15560, тел.0(462) 68-81-40,
e-mail: anusivschool@ukr.net Код ЄДРПОУ 31782930

НАКАЗ

29.05.2019 р.

№38

*Про підсумки методичної
роботи в школі в 2018-2019
навчальному році.*

Методична робота в закладі здійснювалася за напрямками:

1. Організація контрольно-діагностичної діяльності.
2. Комплексне методичне забезпечення освітнього процесу.
3. Підвищення педагогічної культури педагогів.
4. Стимулювання процесу створення й упровадження нових педагогічних ідей, елементів сучасних технологій навчання та виховання.
5. Забезпечення перевірки їх ефективності.
6. Створення умов для самоосвіти учителя, як індивідуальної форми підвищення професійної майстерності.

Методична робота була організована згідно з структурою:

- методична рада;
- методичні об'єднання вчителів;
- семінари-практикуми;
- предметно-методичні тижні;
- проведення заходів, спрямованих на вдосконалення освітнього процесу, підвищення освітнього рівня школярів;
- робота з молодими вчителями;
- робота з обдарованими учнями;
- робота з учнями незахищених категорій, схильними до правопорушень.

В 2018-2019 н.р. Ігнатенко Н.М., заступником директора з навчально-виховної роботи, було скоординовано діяльність усіх методичних структур із урахуванням результатів діагностики професійної майстерності педагогів, диференційованого підходу до їх потреб. Методична робота закладу загальної середньої освіти була спрямована на реалізацію науково-педагогічної проблеми школи «Розвиток особистості шляхом реалізації ідей життєтворчості», над якою педагогічний колектив працює 4-й рік і був спрямований на систематизацію методичної роботи.

Тому з даної проблеми в школі проведено наступні педагогічні ради:

- педрада-тренінг «Педагогічна майстерність або особистісне зростання учителя в умовах особистісно-зорієнтованого навчання і виховання». (доповідач Ігнатенко Н.М.),
- педрада-коучинг «Сучасний учитель: нове бачення української школи» (доповідач Ігнатенко Н.М.).

Упродовж 2018-2019 н.р. на засіданнях педагогічної ради школи обговорювалися такі актуальні питання: план роботи школи та основні напрямки методичної роботи на 2018-2019 н.р.; огляд програмно-методичного забезпечення; упровадження сучасних освітніх технологій в освітній процес; про участь педагогів у Всеукраїнському конкурсі «Учитель року»; аналіз стану викладання англійської мови, української мови та літератури, біології та природознавства; підсумки роботи з обдарованими дітьми тощо.

На кожному засіданні педагогічної ради вчителі першої та вищої категорії презентували свою роботу у формі майстер-класів та проводили майстер-класи на районних заходах: семінарах, колегіях та педагогічних фестивалях: Шапка О.О. - «Використання методу «Фішбоун», Лугова Г.В. - «Лепбук: таблиця множення», Ігнатенко Н.М. - «Класний менеджмент в новій українській школі», Сиза Н.І. - «Метод Кроссенс», Живкович К.Д. - «Хмари слів», Лугова Г.В. - «Серце віддаю дітям», Чистякова Л.В. - «Інтерактивний помічник з підготовки до ЗНО», Кондратюк І.Г. - «Багатофункціональний лепбук: вивчаємо літери», Ігнатенко Н.М. - «Виховання патріотів на прикладах ветеранів II світової війни та учасників АТО», Чистякова Л.В. - «Використання методу проєктів на уроках літератури». Учителі школи ділилися своїм досвідом під час різноманітних семінарів: Чистякова Л.В. – виступ на семінарі заступників директорів шкіл та семінарі філологів «Підготовка до ЗНО»; Ігнатенко Н.М. – виступ на семінар завідувачів дошкільних закладів «Використання лепбуків у роботі», Кондратюк І.Г. – виступ перед слухачами курсів ЧОППО «Робота літнього мовного табору».

Вже четвертий рік школа є опорною з методичної роботи. Тому протягом навчального року було проведено ряд заходів для заступників директорів із навчально-виховної роботи, таких як: тренінг «Класний менеджмент в організації та керуванні класом», дебати «Психологічне консультування або як небайдужі можуть допомогти іншим», семінар-тренінг «Синдром професійного вигорання або як навчитись керувати своїм часом», практичне заняття «Новий погляд на сучасну систему освіти через виховання підростаючого покоління в дусі патріотизму», семінар-коучинг «Нове бачення нової української школи».

Одним з пріоритетних завдань методичної роботи школи є підвищення професійної майстерності вчителя через його самоосвіту, самовдосконалення, задоволення індивідуальних потреб педагогічних працівників в особистому та фаховому зростанні; активізації творчого потенціалу. Тому мета організованих заходів - допомогти педагогічним працівникам у реалізації актуальних завдань розвитку, вдосконалення і підвищення професійної майстерності та рівня психологічної підготовки. Тому в плані роботи з педкадрами та в плані роботи методичної підструктури були передбачені крім колективних форм роботи,

індивідуальні форми роботи: робота над методичною проблемою, самоосвіта, навчання із підвищення кваліфікації, консультування, опрацювання фахових журналів і методичної літератури тощо.

Протягом 2018-2019 навчального року в школі працювали 4 шкільні методоб'єднання та 1 міжшкільне.

Кожне з методоб'єднань проводило засідання, робота яких будувалася за окремими планами. На запланованих засіданнях методичних об'єднань обговорювалися як організаційні питання (рекомендації МОНУ щодо викладання і вивчення навчальних предметів, підготовка і проведення олімпіад, предметно-методичних тижнів, проведення контрольних замірів знань, затвердження завдань для державної підсумкової атестації), так і науково-методичні питання щодо впровадження в освітній процес нових технологій, інтенсивних форм і методів навчання, застосування міжпредметних зв'язків у процесі формування комунікативних компетенцій учнів.

Упродовж навчального року методичними об'єднаннями були проведені предметно-методичні та виховні тижні, під час яких організовувалися конкурси, вікторини, виставки учнівських робіт, учні знайомилися з науково-популярною літературою, розширювали свої знання. Матеріали про проведену роботу висвітлені на шкільному сайті: зокрема, предметно-методичні тижні початкових класів, історії, англійської мови, професій, тиждень народознавства,

Олімпійський, Європи, пожежної безпеки, козацтва, безпеки життєдіяльності.

Підсумовуючи роботу ШМО маємо наступне: вчителі МШМО початкового навчання (керівник Тимошенко Г.М. виступали на I та II районному педагогічному фестивалі (Ковбаса М.В., Шапка О.О., Лугова Г.В.); брали участь у районному конкурсі ім. П. Яцика та в районній олімпіаді з математики та у Всеукраїнських конкурсах «Кенгуру», «Соняшник», «Гринвіч» та «Колосок» і на сайті «На урок». Брали участь у семінарі-практикумі для слухачів курсів ЧОППО: показ фрагменту Ранкової зустрічі та Ранкової зустрічі з англійською мовою, інсценізували казку «Рукавичка». Провели тиждень «Серце – сховище добрих почуттів» (до Дня народження В. Сухомлинського), Свято Букварика (Ковбаса М.В.), Свято прощання з початковою школою (Васеко К.В.), показові уроки з природознавства «Якою буває вода в природі» (Ковбаса М.В.), з української мови та природознавства «Іменник» (інтегрований) (Шапка О.О.), з читання «Л. Глібов «Коник-стрибунець» (Лугова Г.В.), з математики «Круглі числа. Периметр прямокутної ділянки». (Васеко К.В.), години спілкування та колективні творчі справи.

Учителі природничо-математичного МО (керівник Сиза Н.І.) провели ряд показових уроків з фізики «Тиск рідин і газів. Закон Паскаля» (Стародуб С.В.), з геометрії «Ознаки рівності прямокутних трикутників» (Бова О.В.), з біології «Основні групи птахів. Їх значення та охорона» (Сиза Н.І.), з алгебри «Лінійні нерівності з однією змінною» (Кузуб С.В.), математичний КВК (Бова О.В.), день захисту природи (Сиза Н.І.).

Вчителі суспільно-гуманітарного МО (керівник Скуратівська М.О.) провели низку показових уроків із літератури рідного краю «М. Коцюбинський

«Що записано в книгу життя» (Чистякова Л.В.), з англійської мови «Поговоримо про фільми» (Ігнатенко Н.М.), з позакласного читання «Оксана Забужко. Оповідання зі збірки «Сестро. Сестро» (Скуратівська М.О.), з англійської мови «Примхи погоди» (Кондратюк І.Г.), з української мови «Сполучник, як службова частина мови» (Живкович К.Д.), з історії «Робота з історичними джерелами» (Кошарна К.М.), Конкурс читців до Дня рідної мови (Чистякова Л.В.), Конкурс читців до Дня народження Т.Г.Шевченка (Скуратівська М.О.), Козацьке свято (Кошарна К.М.), свято до Дня Хелоуїна (Ігнатенко Н.М.).

Учителі МО брали активну участь у роботі районних семінарів, фестивалів, педагогічних радах. Серед заходів: майстер-клас «Ворожіння на Андрія», виступ на районному фестивалі, на семінарі вчителів-філологів «Підготовка до ЗНО» (Чистякова Л.В.), виступи на районному семінарі вчителів англійської мови «З досвіду використання лепбуків на уроках» (Ігнатенко Н.М.) та «Лепбук в першому класі» (Кондратюк І.Г.), виступ на районному семінарі заступників директорів «Сучасні діти та НУШ» (Кошарна К.М.), Учителі-філологи Скуратівська М.О. та Чистякова Л.В. є постійними учасниками перевірок конкурсних учнівських робіт (відповідно конкурсу ім. Т.Г.Шевченка та олімпіади з російської мови). Учителі англійської мови взяли активну участь у районному конкурсі лепбуків та були нагороджені Ігнатенко Н.М. – диплом І рівня, Кондратюк І.Г. – диплом ІІ рівня. 5-й рік поспіль в школі працює прищільний мовний табір під керівництвом І.Г. Кондратюк, робота якого відзначена при консультативно-методичному спілкуванні із методистами іноземної мови ЧОІППО імені К.Д.Ушинського.

В школі ефективно працює методичне об'єднання класних керівників. Під керівництвом Ігнатенко Н.М. було проведено 4 засідання, на яких розглядалися питання особливостей проведення колективних творчих справ, формування здоров'язбережувальних компетентностей, питання особистісно-діяльнісного підходу у формуванні життєвих компетентностей. Також обговорено проведені класними керівниками виховні заходи. В цьому році загальношкільні заходи були проведені всіма вчителями школи, відповідно обраного заходу. Кожен учитель підійшов до проведення дуже відповідально та підготував цікаве загальношкільне свято. Серед них: свято до Дня Миру; посвята у старшокласники; свято до Дня української мови; Осінній карнавал; урок-реквієм до Дня пам'яті жертв голодомору; лінійка пам'яті до річниці подій на Майдані; свято до Дня закоханих; круглий стіл до Дня Соборності; Шевченківське свято; лінійка до Дня пам'яті жертв Чорнобиля; лінійка до Дня пам'яті та примирення; фоточеленж до Дня вишиванки; свято до Дня Європи. Методична робота в школі спрямована на всебічне підвищення професійної майстерності кожного вчителя школи, на збагачення й розвиток творчого потенціалу педагогічного колективу в цілому, на досягнення оптимальних результатів навчання, виховання й розвитку конкретних учнів, класів. В школі на належному рівні організована робота ШМО молодих вчителів «Проблема». Так, заступником директора з навчально-виховної роботи протягом 2018-2019 н.р. було проведено ряд заходів для молодих вчителів, а

саме: анкетування, діагностування, консультації з питань організації навчально-виховної роботи, складання індивідуального плану молодого вчителя, розвитку пізнавальних інтересів учнів у процесі навчання та індивідуальні методичні рекомендації. На достатньому рівні організована система наставництва. Роботу вчителя-наставника розглядаємо як одне з найважливіших громадських доручень. Вчителі-наставники Чистякова Л.В., Кузуб С.В. згідно з індивідуальним планом роботи з молодими вчителями складали індивідуальний план роботи молодих вчителів із урахуванням їх потреб і можливостей, розроблення конспектів уроків, ознайомлення з науково-методичною літературою, надавали індивідуальні консультації. В травні молодими вчителями Гламоздою І.Л., Бовою О.В. були проведена низка показових уроків, де вони продемонстрували свою педагогічну майстерність.

Також вчителі нашої школи активно знайомляться з досвідом роботи вчителів області: педагогів Прилуччини, Куликівщини, Михайло-Коцюбинської громади. Педагоги школи брали участь у роботі семінарів вчителів-предметників на базі освітніх закладів району.

На виконання закону України «Про загальну середню освіту» та відповідно до Положення про методичний кабінет середнього закладу освіти, затвердженого наказом МОН України №358 від 28.10.1997 року в школі діє методичний кабінет, який є об'єднуючим центром методичної роботи закладу.

Система методичної роботи спрямовувалась на інформаційне забезпечення учасників педагогічного процесу: в методкабінеті регулярно проводились методичні оперативні наради, методичні діалоги, усні повідомлення, бесіди з педагогами, які відчували труднощі нововведень, проводились бібліографічні огляди, практичні заняття з учителями тощо.

Постійно проводиться робота з підвищення фахової майстерності вчителів шляхом навчання на курсах підвищення кваліфікації вчителів у Чернігівському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти імені К.Ушинського. В 2018-2019 н.р. підвищили кваліфікацію 6 педагогічних працівників школи (Лугова Г.В., Ігнатенко Н.М., Ігнатенко Т.А., Кузуб С.В., Шапка О.О., Чистякова Л.В.). Також 2 вчителі (початкового навчання та англійської мови), які будуть викладати в 1 класі НУШ, пройшли навчання з роботи в НУШ та отримали сертифікати (Васеко К.В., Ігнатенко Н.М.).

Протягом року педагоги школи були активними слухачами різних вебінарів, організованих як ЧОППО ім. К. Д. Ушинського так і іншими освітянськими організаціями, і четверо вчителів отримали відповідні сертифікати (Лугова Г.В., Стародуб С.В., Кошарна К.М., Живкович К.Д.).

Колективні та групові форми роботи не можуть замінити індивідуальної методичної роботи яка є усвідомленою, цілеспрямованою, планомірною, безперервною щодо удосконалення теоретичної та практичної підготовки, необхідної для практичної діяльності. Найважливішою індивідуальною формою роботи є самоосвіта педагогів. Діяльність учителів школи з цього питання включала: опрацювання літератури, вивчення і застосування перспективного педагогічного досвіду, аналіз та узагальнення власного досвіду, удосконалення практичної роботи педагога з питань навчального характеру. В цьому

навчальному році у конкурсі лепбуків із теми «Британія» Ігнатенко Н.М., вчитель англійської мови, була нагороджена дипломом I ступеня серед вчителів англійської мови закладів освіти району.

Учителі школи залучають учнів до участі у різноманітних конкурсах: «Об'єднаймося, брати наші», в номінації «Література» Диплом I ступеня отримала Ігнатенко Дарина (вчитель Живкович К.Д.); ім. Петра Яцика – Федусь Вікторія - диплом III ступеня в районному етапі (вчитель Живкович К.Д.), «Джура» («Сокіл») – 12 місце загальне, 1 місце – у конкурсі «Ватра». (керівник Гламозда І.Л.) змагання з кульової стрільби та гирьового спорту, організовані ТСО України до Дня виведення військ з Афганістану

Одним із напрямів методичної роботи є поширення власного педагогічного досвіду. Педагогічний колектив школи має свої здобутки, якими ділиться на сторінках різних педагогічних сайтів та у фахових та періодичних виданнях:

- Ігнатенко Т.А. – година спілкування «Вибір професії або задача з багатьма невідомими» (сайт «Super urok-ua. com" »);
- Лугова Г.В. – серія уроків з математики (сайт Учительський журнал).

Однак не всі педагоги беруть участь у творчих педагогічних конкурсах, не публікують методичні розробки у фахових виданнях.

Аналізуючи роботу вчителів школи з обдарованими дітьми, слід сказати, що з цією метою в школі були організовані індивідуальні та факультативні заняття: - з географії (Кошарна К.М.), з української мови (Живкович К.Д.), з англійської мови (Кондратюк І.Г.), з біології (Сиза Н.І.). Однак в районному етапі учнівських олімпіад з базових предметів взяли участь всього 8 учнів з 9 предметів. В цілому школа посіла 12 місце та учні отримали три дипломи III ступеня:

- Кузуб Богдан – диплом III ступеня з технологій (9 клас) – вч. Омеляненко В.О.
- Бобок Ілля – диплом III ступеня з англійської мови (8 клас) – вч. Кондратюк І.Г.
- Кошарний Дмитро – диплом III ступеня з географії (7 клас) – вч. Кошарна К.М.

Також учні беруть активну участь у конкурсах, олімпіадах. Так третій рік поспіль учениця 7 класу Федусь Вікторія є переможцем III районного етапу конкурсу ім. П. Яцика, учениця 7 класу Ігнатенко Дарина стала переможцем районного етапу конкурсу «Об'єднаймося ж, брати мої».

В цьому навчальному році велика кількість учнів була залучена до участі в інтерактивних конкурсах: «Колосок», «Гринвіч», «Олімпіс», «Інтернет-олімпіада» та ін. Кількісні результати участі учнів нашої школи цього навчального року:

- ✓ «Колосок » - 33 учасники – 1 Золотий колосок, 23 Срібних колоски;
- ✓ «Гринвіч» - 22 учасники, 3 Золотих сертифікати, 4 Срібних сертифікатів;
- ✓ «Соняшник» - 19 учасників, 4 переможці Всеукраїнського рівня, 2 переможці регіонального рівня.

- ✓ «Кенгуру» - 25 учасників, 12 відмінний результат, 9 добрий результат.
 - ✓ «На урок» - інформатика – 13 учасників, 1 Диплом II ступеня;
 - ✓ «На урок» - фізика – 6 учасників, 3 Дипломи II ступеня, 2 Дипломи III ступеня;
 - ✓ «На урок» - математика – 7 учасників початкової школи, 1 диплом I рівня, 1 Диплом II рівня, 1 Диплом III рівня;
 - ✓ «На урок» - укр. мова та літ. – 7 учасників початкової школи, 1 Диплом I ступеня, 2 Дипломи II ступеня, 1 Диплом III ступеня.
- Всього 78 учасників, що становить 70 % учнівського колективу школи.

Також учні розширюють свій кругозір завдяки екскурсіям, які проводять вчителі для своїх учнів: до музею історії Крут; до музею пожежної техніки (м. Чернігів); до обласного філармонійного центру; до батальйону національної гвардії України; до історичного музею. Одним із аспектів патріотичного виховання учнівської молоді є проведення різноманітних зустрічей відомих людей з учнями школи. Саме тому протягом року були організовані такі зустрічі: з інспектором Чернігівського районного відділу кримінально-виконавчої інспекції Мех Д.Ю., головою ветеранської організації в Чернігівському районі Скуратовичем А.М., з учасниками АТО Пац О.М., Ігнатенко С.В., з воїнами-інтернаціоналістами села, з патрульною поліцією м. Чернігова, з начальником патрульної поліції Чернігівського району.

Однак у здійсненні методичної роботи мали місце деякі суттєві недоліки:

окремі учителі недостатньо працюють з обдарованими учнями, що в свою чергу впливає на результативність участі в олімпіадах та конкурсах, педагоги школи мало публікуються у фахових виданнях, недостатньо беруть участь у фахових конкурсах.

Усунути ці та інші недоліки, вдосконалити методичну роботу допоможе концентрація зусиль і надбань як методичних структур, так і всього педагогічного колективу.

Виходячи з вище зазначеного

наказую:

1. Педагогічному колективу школи завершити роботу над проблемою «Розвиток особистості шляхом реалізації ідей життєтворчості» та провести конференцію за результатами роботи над проблемою.
2. Керівникам міжшкільних та шкільних методичних об'єднань Ігнатенко Н.М., Сизій Н.І., Скуратівській М.О., Луговій Г.В.:
 - 2.1 проаналізувати роботу методичних об'єднань вчителів (до 05.06.2019 року);
 - 2.2 активізувати роботу педагогів школи щодо участі учнів у Всеукраїнських конкурсах та олімпіадах;
 - 2.3 слідкувати за новинами в педагогічній пресі, працювати над вивченням та поширенням перспективного педагогічного досвіду колег;
 - 2.4 контролювати виконання плану взаємовідвідування уроків;
 - 2.5 активізувати роботу щодо поширення перспективного педагогічного досвіду роботи;

2.6 ґрунтовно висвітлювати проблемні питання у протоколах засідань методичних структур;

2.7 активізувати участь учителів у I турі конкурсу «Учитель року».

3. Заступникові директора з НВР Ігнатенко Н.М.:

3.1 узагальнити матеріали діагностування учителів

(до 30.06.2019 року);

3.2 скласти графік проведення предметно-методичних тижнів та міжшкільних методичних заходів

(до 25.08.2019 року);

3.3 створити структуру методичної роботи відповідно до запитів та потреб педагогів закладу згідно з результатами діагностування вчителів

(до 25.08.2019 року);

3.4 активізувати роботу щодо проведення педагогічних конференцій, науково-методичних та психолого-педагогічних семінарів, педагогічних читань

(упродовж року).

4. Учителям-предметникам покращити роботу з обдарованими дітьми щодо якісної підготовки їх до участі в олімпіадах, турнірах, конкурсів-захисті науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН

(упродовж року).

5. Відповідальність за виконання наказу покласти на Ігнатенко Н.М., заступника директора з навчально-виховної роботи.

Директор школи
З наказом ознайоmlена:

М.В. Кубрак
Н.М.Ігнатенко

ПЕДАГОГІЧНА РАДА «БЕЗПЕЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ В ОСВІТНЬОМУ ЗАКЛАДІ. БУЛІНГ»

Форма проведення: тренінг

Мета: Сприяти самоусвідомленню учасників щодо факторів, які сприяють виникненню булінгу, надати інформацію про стадії булінгу в шкільному середовищі. актуалізувати, розширити інформаційну обізнаність та систематизувати знання щодо особливостей поведінки дитини, над якою вчиняються насильницькі дії визначити заходи, які можуть слугувати попередженням формування агресивної поведінки учнів.

1. Вправа «Розірване серце»

Підготовка:

Ведучий-тренер роздає кожному учаснику папір червоного кольору та пропонує кожному вирізати паперове серце та написати на ньому по центру слова «Я важливий». Паперові серця прикріплюються до грудей. Далі ведучий просить учасників прослухати розповідь і тоді, коли вони будуть чути про випадок приниження головного героя, потрібно відривати клаптик паперового серця від грудей і кидати його на підлогу.

Розповідь: «В понеділок, вранці в кімнаті Дмитрика задзвенів будильник – треба йти до школи, але настрою не було: «Як я не хочу йти до школи. Знову з мене будуть знущатися», прошепотів хлопчик і на його очі навернулися сльози. Мама приготувала сніданок, та приготувала бутерброд синові до школи. Хлопчик ледь торкнувся їжі, настрою не було, тому і їсти не хотілося. Підходячи до школи, Дмитрик побачив своїх однокласників: «Дивиться, невдаха йде до школи! Знову буде «бліяти» біля дошки. Хоч поприкалуємося!!!», засміялися діти. Стримуючи себе, мовчки Дмитрик пройшов повз натовп, що сміється. Зайшов до класу, хотів сісти на своє місце, але побачив, що стілець замашений крейдою. Він мовчки дістав з кишені хустинку і став витирати своє місце. Пролунав дзвоник на урок. Діти швидко зайняли свої місця.

Зайшов вчитель. Але вчасно хлопчик не зміг приготуватися до уроку. «Знову ти в своєму репертуарі: не підготуватися вчасно до уроку, незнань» - сказав вчитель. Діти почали сміятися. «Мій стілець був вимашений крейдою і я його витирав» - тихо сказав хлопчик. «Що ти вигадуєш, не наговорюй на клас, сам замастив, а потім інших звинувачуєш ...». «Так, він такий,- підхопив один з учнів - на це він здатен». Хлопчику було дуже образливо, що і вчитель на їхньому боці. Його викликали до дошки розв'язувати задачу, він дуже хвилювався, коли проходив повз ряди, думки плуталися, серце здавалося ось-ось вистрибне Коли задача була розв'язана, вчитель подивився на результат і промовив «Що за марення сивої кобили?. Задача – елементарна, а ти й цього не можеш зробити». У класі вибухнув сміх. «Я ні на що не здатний, - думав хлопчик, - я – невдаха, тому у мене і немає друзів, навіть і вчитель це зрозумів». Дмитрик мовчки сів за парту. Ком стояв у горлі, дуже хотілося

плакати, але він стримував сльози. «Як я ненавиджу клас, як я ненавиджу школу, як я не хочу більше сюди ходити» ...Думки хлопчика ходили по колу: «я невдаха, з мене путнього нічого не буде ». Пояснення нового матеріалу він вже не чув ...

Питання для обговорення:

- Які відчуття викликала у вас ця вправа?
- Як ви вважаєте, чому наш герой зіткнувся з таким ставленням?
- Що можна зробити, щоб ситуація надалі була більш сприятливою, ніж зараз?
- Що ви можете зробити для цього?
- На яке явище це схоже?

2. Вправа «Що таке булінг?»

Ведучий пропонує учасникам відповісти на питання: «Що таке булінг?». На фліп-чарті тренер записує думки всіх учасників про те, що таке, на їхню думку, булінг, з чим він асоціюється.

Булінг (з англ. Bully – залякування, цькування, задирати) – систематичний прояв агресії, щодо певної особи, її залякування, приниження та намагання підпорядкувати її своїм інтересам.

3. Мозковий штурм «Види булінгу»

Ведучий пропонує учасникам назвати види насильства, які можна віднести до булінгу; навести приклади форм його прояву.

- **Словесний пресинг** (непристойні жарти, поширення чуток, образливі слова на адресу жертви, прізвиська, образи, навішування ярликів, порівняння, підкреслювання фізичних і психологічних «вад», ігнорування, групове цькування, вживання ненормативної лексики тощо);
- **Фізичне насильство** (штовхання, копняки, запотиличники, викручування рук, кусання, дряпання, висмикування волосся, тягання за вуха, побиття за допомогою будь-яких речей, підставляння ноги, придушення тощо);
- **Мобінг** (травля групою (від англ. mob — юрба) — систематичне цькування, психологічний терор, форми зниження авторитета, форма психологічного тиску у вигляді цькування. Це приховування позитивної інформації про особу, ізоляція жертви в колективі, обливання брудом, свідоме і систематичне, поширення принизливих пліток, безперестанна і негативна критика, висміювання, окрики (часто прилюдні і немотивовані), доноси керівництву, тривалі наклепи);
- **Бойкот** (повне або часткове припинення стосунків з окремою особою);
- **Рекет** (намагання «відкупитися» від насильства);
- **Псування речей**;
- **Кіберг-булінг** (знущання в соцмережах). Жертвою може бути будь хто. У якості агресора можуть виступати і друзі і незнайомці. Це травля протягом 24 годин на добу;
- **Секстинг** (пересилання особистих інтимних фото/відео/текстів через інтернет та мобільний зв'язок).

4. Вправа «Ознаки булінгу»

Ведучий запитує учасників: «За якими ознаками, ми можемо говорити, що це булінг?»

Ознаки булінгу:

- систематичність насилля;
- нерівність сил;
- гостра емоційна реакція жертви;
- страх спостерігачів стати жертвою переслідувань, якщо вони будуть заступатися за того, над ким знущаються.

Ведучий говорить про те, що часто дорослі плутають цькування з конфліктом. Він пропонує учасникам пояснити:

- Чим цькування відрізняється від конфлікту?

Фахівці визначають 5 відмінностей шкільного конфлікту від цькування:

1. Головна відмінність травлі від конфлікту – нерівність сили. У конфлікті обидві сторони однаково сильні і можуть рівноцінно впливати на ситуацію. У випадку цькування жертва відчуває себе безпомічною.
2. Конфлікт частіше за все виникає спонтанно. Він не планується завчасно і супроводжується викидом накопичених емоцій. Цькування – це сплановане систематичне приниження однієї дитини групою інших дітей.
3. У конфлікті обидві сторони відповідальні за те, що відбувається. У випадку цькування жертва не винна в тому, що сталося. Вона не обирала таку ситуацію. І стати жертвою може будь яка дитина.
4. Конфлікт триває недовго. Сторони намагаються залагодити його якомога швидше. Цькування ж - регулярно повторювана дія, мета якого навмисно принизити жертву психологічно або фізично.
5. Конфлікт можна вирішити. Це остання і головна відмінність. Цькування, на відміну від конфлікту, можна тільки припинити (в кращому випадку).

6. Мозковий штурм «Фактори, які сприяють виникненню булінгу»

Тренер пропонує учасникам назвати фактори, які сприяють виникненню булінгу у освітньому закладі. Вислови записуються на фліп-чарті, на плакаті з відповідною назвою:

- байдужість дорослих до дитячого насилля;
- особливості виховання в родині;
- упереджене ставлення до деяких учнів з боку дорослих;
- відсутність контролю за поведінкою учнів на перервах;
- страх вчителя (перед неконтрольованим учнем або його батьками);
- «вигорілий» вчитель;
- відсутність шкільної політики по відношенню до насильства та булінгу;
- відсутність заходів для класу, які допомагають сформувати колектив.

7. Інформаційне повідомлення «Стадії шкільного булінгу»

Тренер надає інформацію про те, що існує 4 стадії шкільного булінгу:

I стадія – створення булінгового угруповання (навколо «лідера» створюється група «прихильників», яка прагне до домінування або до захисту і заступництва «лідера»);

II стадія – початок конфлікту та його ескалація (з боку булера – початок і повторювання насильницьких дій; з боку жертви – відчуття тривожності, приниження, страху, втрата здатності і волі до супротиву, посилення вразливості по мірі ескалації конфлікту);

III стадія – деструктивна поведінка (за учнем закріплюється статус «жертви»; оточуючі звинувачують його в ситуації, що склалася; «жертва» вірить, що винувата в знущаннях над собою; «жертва» не може справитися своїми силами, пригнічена, залякана);

IV стадія – вигнання (постраждалий учень починає пропускати заняття (академічна шкода булінгу); без соціально-психологічної допомоги, навіть при переведенні до іншої школи, булінг може повторитися; можливі думки про самогубство).

8. Вправа «Особливості поведінки дитини: на що звернути увагу»

Ведучий об'єднує учасників у 3 групи і пропонує їм скласти перелік ознак поведінки дитини, які можуть свідчити про насильницькі дії над нею. Після роботи, представники груп презентують роботи: перша група починає, інші уважно слухають, інші групи, по-черзі, називають ті ознаки, які ще не були названі.

Перелік ознак поведінки дитини, які можуть свідчити про насильницькі дії над нею

- У дитини мало або взагалі немає друзів, з якими вона проводить час;
- боїться ходити до школи або брати участь у заходах з однолітками (гуртки, спорт);
- ходить до школи довгим «нелогічним» шляхом;
- постійно спізнюється на перший урок або відпрошується за декілька хвилин до кінця останнього уроку;
- на перервах може бути постійно біля вчителя, пропонувати свою допомогу полити квіти, привести дошку в порядок, прибрати в класі тощо;
- втрачає інтерес до навчання або раптом починає погано вчитися;
- приходить додому сумна, похмура, зі сльозами; відмовляється пояснити причину;
- постійно відмовляється йти до школи, посиляючись на головний біль, біль у животі, погане самопочуття;
- має розлади сну або часті погані сни, кошмари.

9. Вправа «План заходів щодо профілактики насильства в освітньому закладі»

Ведучий об'єднує учасників у 3 групи і дає кожній групі завдання: «Скласти план заходів щодо профілактики насильства в закладі освіти» відповідно до посади.

I група – адміністрація закладу;

II група – класні керівники, педагоги;

III група – практичні психологи;

Учасники кожної групи протягом 10-15 хвилин складають перелік заходів щодо попередження насильства відповідно до визначених функцій. Групи презентують напрацювання, інші групи можуть доповнювати заходи.

Питання для обговорення:

- Які специфічні функції мають бути у адміністрації, класного керівника, педагога, практичного психолога, соціального педагога?
- Що всі інші мають робити, щоб забезпечити виконання цих функцій?

10. Інформаційне повідомлення заступника директора школи.

В рамках профілактичної та превентивної роботи за минулий 2019-2020 н.р. у нашій школі за представленими напрямками були проведені **наступні заходи з попередження проявів булінгу**, які мають систематичний характер:

починаючи з жовтня місяця 2019 року психологом цілеспрямовано проводились практичні заняття, вправи із складанням простих правил безпеки, тренінги спільно із педагогом-організатором, індивідуальні бесіди, анкетування учнів з метою виявлення проявів насильства, організовано зустріч із спеціалістами правоохоронних та кримінальних відділів поліції, служби у справах дітей, створено інформаційний куточок для учнів із переліком організацій, до яких можна звернутися у ситуації насилля та правопорушень, затверджено на базі школи алгоритм реагування на випадки насильства серед дітей. Проведено бесіди з батьками учнів щодо профілактики булінгу та правил спілкування з дітьми, що потерпають від третирування, виготовлено та розповсюджено учнями профілактичні та пропагандистські буклети «Стоп булінг», проведено тиждень профілактики булінгу у березні 2020 року.

11. Висновок. Казка про Скріпку

(Інструкція: кожному учаснику роздаються канцелярські скріпки. Під час розповіді з канцелярської скріпки роблять певні фігурки)

1. Жила-була дівчинка-Скріпочка. Вона була дуже життєрадісна, весела, товариська дівчинка. (Просто скріпка)
2. Одного разу однокласники дали їй образливе прізвисько. І у неї виникло запитання «Чому?». (Знак питання)
3. Іншого разу вона знайшла свій портфель в шкільному туалеті і дуже засмутилася. (похмурість)
4. Після закінчення уроків скрипочка вийшла погуляти на подвір'я, де інші дівчата почали чіплятися до неї, ображати та дали їй стусана (Знак оклику). І Скріпочка подумала, що їй робити? Хто її захистить? (Знак питання)
5. Але, все рівно, вона часто згадує той момент, коли її ніхто не ображав і хоче, щоб все було як раніше (зробити смайлік)

А тепер спробуйте зробити скріпочку такою, якою вона була раніше

Обговорення

Можемо ми повернути Скріпку в попередній стан?

Чому ні? Як вплинули прояви насильства на стан Скріпки? Чи може людина залишатися такою, якою була, після того як над нею почали знущатися. Чому?

Рішення педагогічної ради:

1. Педагогічному колективу керуватися в своїй діяльності розробленими правилами професійної діяльності педагога, що працює в школі без агресії. Взяти за основу роботу за типом «співпраця і діалог».
2. Адміністрації школи:
 - 2.1. Забезпечити виконання вимог законодавства щодо гарантування безпеки усім учасникам освітнього процесу (постійно).
 - 2.2. Розробити конкретні та чіткі правила поведінки усіх учасників освітнього процесу у закладі. На сайті школи оновити правила поведінки учнів у школі (квітень).
 - 2.3. Проводити систематичні моніторингові дослідження стану питання профілактики булінгу з періодичним аналізом отриманих матеріалів на засіданнях ради профілактики, нараді при директорові (постійно).
3. Класним керівникам:
 - 3.1. Виявляти чинники, які перешкоджають безпеці учасників освітнього процесу та попереджувати їх вплив на відносини в колективі.
 - 3.2. Виявляти небезпечні ситуації під час освітнього процесу у закладі та належно реагувати на них, запроваджуючи чіткі процедури втручання.
 - 3.3. Проводити цикли виховних заходів, позакласних занять тощо із питань безпеки учнів в освітньому середовищі.
 - 3.4. Створювати ситуації успіху для учнів в освітньому середовищі.
 - 3.5. Провести батьківські збори для з'ясування думок батьків про причини проявів насильства в учнів, шляхи та способи їх подолання.

Під час підготовки до педагогічної ради використано:

- Лист Міністерства освіти і науки України від 18.05.2018 № 1/11-5480 «Методичні рекомендації щодо запобігання та протидії насильству»;
 - Лист Міністерства освіти і науки України від 29.12.2018 № 1/9-790 «Щодо організації роботи у закладах освіти з питань запобігання і протидії домашньому насильству та булінгу».
 - Лист Міністерства освіти і науки України від 29.01.2019 № 11-881 «Рекомендації для закладів освіти щодо застосування норм Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» від 18 грудня 2018 р. №2657
 - Міленіна Л.В. «Булінг. Протидія булінгу в школі».
 - Лісовецька І.М. Формування безпечного освітнього середовища
- Методичні рекомендації <http://autta.org.ua/> -

ДЕНЬ ВІДКРИТИХ ДВЕРЕЙ "ПОЛЕ КОМФОРТНОГО НАВЧАННЯ"

ПРОГРАМА ЗАХОДУ

Для вчителів

08.45- 10.00 Реєстрація учасників.
Екскурсія школою

10.15-10.45 Фрагменти показових
уроків в 1-4 класах

11.00-11.35 Фрагменти показових
уроків в 5,7, 9 класах

11.45-12.05 Фрагмент концерту «Наші
таланти»

12.10-13.05 Психолого-педагогічний
семінар

13.10-13.25 Обід учасників дня
відкритих дверей

13.25-13.30 Підбиття підсумків змагань

13.30 Від'їзд

Для учнів

10.00– 10.25 Екскурсія в музей

10.30 - 11.00 Презентація курсу
«Спілкуємось англійською»

10.30 – 11.00 Презентація гуртка
«Незвичайна хімія»

11.05 – 11.35 Презентація курсу
«Школа проти СНІДу»

11.05 - 11.35 Презентація курсу
«Основи медіаграмотності»

11.45 – 12.05 Фрагмент концерту
«Наші таланти»

12.10 – 12.25 Обід

12.30 – 14.00 Ігри Патріотів

14.00 – 14.30 Підбиття підсумків

14.30 Від'їзд

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аніскіна Н. Методична робота. Інноваційні форми організації. *Директор школи*, 2011. № 19, 20. С. 11-18, С.20-30.
2. Баліцька О.Г., Організація роботи з національно-патріотичного виховання в закладах освіти. *Завучу усе для роботи*. 2018. №1-2. С.10-30.
3. Василенко Н.В. Компетентнісний підхід в освіті: реалізація теорії та практики. Харків: Видавнича група «Основа», 2017. 125 с.
4. Войтенко І.А., Козлова Г.А., Аліфіренко К.Є. Управлінська діяльність з реалізації науково-методичної проблеми школи. *Завучу усе для роботи*. 2014. №13-14. С.2-8.
5. Горевич Л., Методична робота в освітньому закладі: від форм організації до успішного педагога. *Завуч*, 2012. № 20. С. 12-18.
6. Деревянкіна Н.В. Науково-методична проблема як стратегічний орієнтир діяльності педагогічного колективу. *Завучу усе для роботи*. 2012. №5.6. С. 28-1 - 28-3.
7. Жерносек І.П. Науково-методична робота в навчальних закладах системи загальної середньої освіти – монографія. К., 2000. С. 124.
8. Жерносек І.П. Удосконалення науково-методичної роботи в сучасних загальноосвітніх школах, ліцейх і гімназіях. К., 2001.
9. Жученко Г. Система використання інноваційних технологій. *Завуч*. 2012. №3. С.15-18.
10. Калініна Л., Капустеринська Т. Проект інноваційної школи: стратегічне управління інноваціями. Х. : Видавнича група «Основа», 2007. С.5-30.
11. Каткова Л. Інноваційні форми організації методичної роботи. *Завучу усе для роботи*. 2015. №15-16. С. 12-31.
12. Керівник і керівництво: інноваційні підходи / упоряд. Л. Галіцина. К., «Шкільний світ», 2011, С.111.
13. Кирилишин В. Компетентнісний підхід у розробленні професійних та освітніх стандартів. *Управління освітою*. 2017. № 9. С. 41-49.
14. Ключак Л. Система науково-методичної роботи. *Завуч*. 2012. № 7-8. С.8-10.
15. Концепція «Нова українська школа».
16. Костенко І.А., Гастарова Н.М., Практика реалізації науково-методичної проблеми школи. *Завучу усе для роботи*. 2012. №5-6. С. 28-4 - 28-13.
17. Методична робота школи/упоряд. Н.Мурашко. К., Ред.Загальнопед. газ., 2012.С.4-110.
18. Методичні рекомендації з організації роботи над науково-методичною проблемою школи. Київський міжрегіональний інститут удосконалення вчителів ім. Б. Грінченка. Київ, 1996.
19. Нова українська школа: виклики для професійного розвитку педагогічних працівників. Матеріали кафедри філософії і освіти дорослих ЦППО ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України. *Методист*. 2018. № 2. С. 14-28.
20. Організація методичної роботи в школі (спецвипуск). *Завуч*. 2014. № 13.
21. Рекомендації щодо організації проведення методичної роботи з педагогічними кадрами в системі післядипломної педагогічної освіти. *Освіта України*. 2002. 9 липня.
22. Семенюк Н.Ф. Науково-методичний супровід розвитку професійної компетентності педагога. *Завуч*. 2017. № 19-20. С. 45-59.
23. Система роботи над науково-методичною проблемою / упоряд. Н. Мурашко. К., Ред. Загальнопед. газ., 2004. С. 39-55.
24. Сучасні форми роботи з педкадрами / упоряд. М. Голубенко. К., «Шкільний світ», 2010. С. 47-70.
25. Тевлін Б. Професійна підготовка вчителів. Х. : Видавнича група «Основа», 2006. С.161-177.
26. Шальтер Н. Система методичної роботи як складова позитивного іміджу навчального закладу. *Завуч*. 2017. №13. С. 6-11.
27. Школа молодого директора. М. Голубченко. К., Ред. Загальнопед. Газ., 2003. С.112.